

1927

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

1
B
50

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

«Τέρπειν ἄμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β. - ΤΟΜΟΣ 34^{ος}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΘΝ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΔΡΕΑ 27022
ΗΜΕΡΩΝ 186-4-85
ΑΡΙΘ. 35010

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

'Αγριόγυδο (τὸ)	Σελ. 262	'Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Τυπογραφικῶν Λαθῶν	Σελ. 142
'Αζὸρ (ὁ) στὴ γυάλα τοῦ παπαγάλου (μὲ 5 εἰκόνες)	8	'Αφροδίτη τῆς Μήλου	121
ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ :		Βάλτοι (οἱ)	155
'Ακαδημαῖοι (οἱ) μας, σελ. 176. — 'Απὸ τ' ἀνεξήγητα,		Βασιλόπητα (ἡ)	41, 50
240. — 'Αρετῆς βραβεῖα, 157. — Γενικὸν πνεῦμα, 16. —		Βασιλόπουλο (τὸ) πεθαίνει	438
Γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ, 388. — Γιὰ τὴν πεντηκονταετη-		Βουνὸ (τὸ)	430
ρίδα, 408. — Δελφικῆς (οἱ) ἑορτές, 220. — Δεντροστοι-		Γάτα (ἡ) ὁ ποντικὸς κ' ἡ κυρία Τρομάρα (μὲ 3 εἰκόνες)	425
χία (ἡ), 132. — 25ῃ Μαρτίου, 148. — «'Εναέριον Ταχυ-		Γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμου [(Δελτία εἰσφορῶν), 11, 19,	
δρομείον», 112. — 'Ενα... «Χίλιο-Μύριο», 212. — Ζωὴ		27, 35, 47, 56, 63, 71, 79, 91, 99, 115	84, 94, 102
(ἡ) καὶ τὸ ἔργον τοῦ Φωσκόλου, 372. — Καλλιγραφία,		Γουρουνάκι (τὸ)	
353. — Κλίσις (ἡ), 4. — Κομήτης (ὁ) 273. — Λαϊκὴ τέχνη,		ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	
60. — Λαογραφικά, 424. — Μάντης (ὁ) ἡμεροδείκτης, 96.		230οῦ Διαγωνισμοῦ Συμπλήρωμα ('Ασκήσεων)	242
— Ματθίλδη Σεράο, 345. — Μετεωρολογικά, 124. — Μία		231ος Διαγωνισμὸς (Λύσεων)	10
νέα κοσμοθεορία, 140. — Μία συγγινητικὴ ἱστορία, 192.		232ος Διαγωνισμὸς (Λύσεων)	127
Μικρομεγάλιοι (οἱ) 448. — Μολοῖστρα (ἡ), 380. — Μου-		233ος Διαγωνισμὸς (Λύσεων)	243
σικῆ, 88. — Μπεροντεδάκι (τὸ), 336. — 'Ονειρα (τά), 68.		234ος Διαγωνισμὸς (Λευκῶν Λέξεων)	250
— 'Ορθογραφία (ἡ), 248. — 'Οὔγος Φώσκολος, 364. —		235ος Διαγωνισμὸς (Λύσεων)	359
Παντελῆς (ἡ) ἄλλειψις, 256. — «Πλανητάριον» (τὸ),		236ος Διαγωνισμὸς ('Ασκήσεων)	451
24. — Πνεῦμα (τὸ) τῆς ἐποχῆς, 52. — Πρῶτο (τὸ) Πά-		28ος Διαγωνισμὸς Ἐσπαθώματος	441
σχα, 184. — Σπίτι (τὸ) τοῦ 'Αβραάμ, 76. — Σπυρίδων		'Ερωτήσεις γιὰ τὴ 34ῃ Κυριακῇ τῆς Διαπλάσεως	41
Δέ-Βιάζης, 168. — Φεβρονία (ἡ) κ' ἡ Εὐγενία, 104. —		'Ερωτήσεις γιὰ τὴ 35ῃ Κυριακῇ τῆς Διαπλάσεως	208
Φθινοποριάτικα, 416.		'Ερωτήσεις γιὰ τὴ 36ῃ Κυριακῇ τῆς Διαπλάσεως	400
ΑΔΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ : σὲ κάθε φύλ-		Διαγωνισμὸς Εὐσήμων τοῦ 1927	459
λο ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.		Μικρὸς Διαγωνισμὸς Ζωγραφικῆς	207
*'Αλκῆς (Δραματικὴ σκηνή)	320, 327	Μικρὸς Διαγωνισμὸς Μεταφράσεως ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ	346
*'Αλσα (μὲ μίαν εἰκόνα)	239	Μικρὸς Διαγωνισμὸς πρὸς Σύνθεσιν Ποιήματος	366
'Αλφαβητικὸν εὐρετήριον τοῦ 'Οδηγοῦ τοῦ συνδρομητοῦ	70	Μικρὸς Διαγωνισμὸς Στίξεως	310
'Ανάμεσα στοὺς κάμπους καὶ στὰ βουνά	300	Μικρὸς Διαγωνισμὸς Φωτογραφίας	286
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :		Δημοψήφισμα τῶν Ψευδωνύμων τοῦ 1927	459
'Αποτελέσματα 220ου Διαγων. (Λύσεων)	114	Δίπλα στὴ θάλασσα	270
'Αποτελέσματα 221ου Διαγων. (Λύσεων)	126	Δύο ψυχῆς	306, 317
'Αποτελέσματα 222ου Διαγων. (Λύσεων)	135	ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
'Αποτελέσματα 224ου Διαγων. (Λύσεων)	162	'Ιουλία 'Αγαλλίδου, σελ. 277. — Εὐάγγελος Βαρούχας,	
'Αποτελέσματα 225ου Διαγων. (Λύσεων)	178	241. — 'Αλέξανδρος Βεῖνόγλου, 241. — 'Ιωάννης Βλάχος,	
'Αποτελέσματα 226ου Διαγων. ('Ασκήσεων)	230	277. — Νικόλαος Βουρόπουλος, 284. — Μαρίκα Δημητριά-	
'Αποτελέσματα 227ου Διαγων. (Λύσεων)	194	δου, 355. — Ζουλέικα, 301. — 'Αθ. Δ. Ζαγοραλίδης,	
'Αποτελέσματα 228ου Διαγων. (Λευκῶν Λέξεων)	106	161. — Μηνᾶς Ι. 'Ιορδανίδης, 133. — Βασίλειος Α. Κα-	
'Αποτελέσματα 229ου Διαγων. (Λύσεων)	222	λεύρας, 161. — Αντώνιος Δ. Καρυστινάκης, 97. — Μα-	
'Αποτελέσματα 231ου Διαγων. (Λύσεων)	286	ρία Δ. Κασσάοχη, 89. — Λάζαρος Δ. Κασσάοχος, 89. —	
'Αποτελέσματα 26ου Διαγων. Ἐσπαθώματος	214	'Αλ. Κλαυδιανὸς, 241. — Δημοσθένης Σ. Κόκκινος,	
'Αποτελέσματα 33ης Κυριακῆς τῆς Διαπλάσεως	37	355. — Γαλάτεια Ι. Κρυσταλλίδου, 125. — 'Ιωάννης Μα-	
'Αποτελέσματα 34ης Κυριακῆς τῆς Διαπλάσεως	197	νιάσλης, 125. — 'Ιάνθη Κ. Μεζᾶ, 457. — Νικηφόρος Γ.	
'Αποτελέσματα 35ης Κυριακῆς τῆς Διαπλάσεως	393	Νικηφοριάδης, 321. — Εἰάνθιππος, 457. — 'Ελενίτσα Γ.	
'Αποτελέσματα Δημοψηφίσματος τῶν Ψευδωνύμων τοῦ		Παγιαύλα, 457. — 'Ιωάννης Θ. Παναγόπουλος, 125. —	
1926	435	'Αρτεμῆς Η. Πετρίτου, 284. — Καίτη Π. Πετρίτου, 284.	
'Αποτελέσματα Εὐσήμων τοῦ 1926	187	— Λουλούκα Ράλλη, 97. — Κωνσταντῖνος Δ. Ρεπετσᾶς,	
'Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Ζωγραφικῆς (Μὲ 6 Εἰκό-		321. — 'Ελευθέριος Ν. Ρουσσάκης, 301. — Ρόζα Ν.	
νες)	351, 357, 365, 372, 380	Ρουσσου, 89. — Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, 277.	
'Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Μεταφράσεως καὶ Διηγή-		'Ιάκωβος Σαντοριναῖος, 399. — Γεώργιος Το. Σαράν-	
ματος	266	της, 301. — Χαράλ. Ι. Σταυροπούλος, 133. — 'Ορέστης	
'Αποτελέσματα Μ. Διαγων. πρὸς σύνθεσιν Ποιήματος	322	Ε. Στέκας, 161. — Γιάννης Δ. Τσουκνιδῆς, 97. — Μα-	
'Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Στίξεως	170	ρίκα Θ. 'Υφαντῆ, 321. — Καλλιόπη Δ. Χατζῆ, 355. —	
		Εὐρυσθένης Χατζηλουκάς, 133.	

	Σελ.
*Ένας φίλος	218
ΘΑΥΜΑΣΤΟ (τὸ) ΤΑΞΙΔΙ, Μυθιστόρημα ὑπὸ Σέλλας Δαγκερλέφ (Βραβεῖο Νόμπελ) (μὲ 18 εἰκόνες) σὲ κάθε φύλλο ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	
Θύελλα (ἡ)	386
*Ἱστορία (ἡ) ἐνὸς κηροστάτη	240
*Ἱστορία (ἡ) ὄλων τῶν λαῶν καὶ ὄλων τῶν ἐποχῶν	370
Κασταλία πηγὴ	58
Κλέφτης (ὁ) κί' ἢ προβιά τοῦ κρεβατιοῦ (μὲ 6 εἰκόνες)	449
Κυνηγετικὲς περιπέτειες	276, 284, 290
ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ :	
33ῃ Κυριακῇ (μὲ 5 εἰκόνες)	37
34ῃ Κυριακῇ (μὲ 8 εἰκόνες)	197
35ῃ Κυριακῇ (μὲ 10 εἰκόνες)	393
Λίτσα (ἡ) εἶναι ἄρρωστη	415
Μεγάλη (ἡ) ἀδερφή	161
Μέσα στὸ δάσος	121
Μία σκηνοθεσία στὸ θέατρο «Ποιζιλιῶν» (μὲ 6 εἰκόνες)	318
ΜΟΚΟΚΟ, Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Chancel (μὲ 88 εἰκόνες) εἰς τὴν 1ην ἢ 5ην σελίδα κάθε φύλλου ἀπὸ τὸ 1ον μέ- χρι τοῦ 52ου.	
ΜΠΕΜΠΗΣ (ὁ) ΑΡΧΙΔΗΣΤΑΡΧΟΣ, Ἀνάγνωσμα γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ (μὲ 53 εἰκόνες) εἰς τὴν 3ην σελίδα κάθε φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	
Μπόντζος (ὁ) κί' οἱ παντοῦφλες τοῦ κυρίου (μὲ μίαν εἰ- κόνα)	87
Νέα θρύψαλα	82, 167, 241, 307, 315, 345
Νίκη τῆς Σαμοθράκης	141
ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ 9, 18, 26, 34, 46, 54, 62, 70	
*Ὀνειρο (τ') καὶ τ' ἄστρο	422
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ : εἰς τὴν 6ην καὶ 10ην σελίδα κάθε φύλλου ἀπὸ τοῦ 1ου μέχρι τοῦ 52ου.	
Παραμονὴ (τὴν) τοῦ Σωτήρος	314
Παροιμίαι	239
Πατρικὸ (τὸ) σπίτι	82
Πελαργοὶ (οἱ)	276
Περίπατος στὴ Μπέλλα-Βίστα	378
Πηγιάδι (τὸ) τῶν τριῶν μάγων (μὲ μίαν εἰκόνα)	29, 44
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ : σὲ κάθε φύλλο ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου.	
Πρόσκλησις τῆς Διαπλάσεως	433

	Σελ.
Πρώτη λιακάδα	160
Πρῶτο (τὸ) κυνήγι	320
Πρῶτο (τὸ) κυνήγι τοῦ κ. Μπιμπιμάκη (μὲ 3 εἰκόνες)	123
Πρῶτος (ὁ) φίλος	432
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ : εἰς τὴν 6ην ἢ 10ην σελίδα κάθε φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 52ου	
Σὲ τί χρησιμεύουν τὰ βιβλία (μὲ μίαν εἰκόνα)	159
Σοκολάτες (οἱ) τοῦ Τάκη (Δραματάκι μονόπρακτο)	355
Στὰ μισὰ τοῦ φθινοπώρου	3
Σταυρονῆσι (τὸ)	350, 362
Στὴ λίμνη	407
Στὸ λιβάδι (μὲ μίαν εἰκόνα)	275
Συζιὰ (ἡ)	226, 234
Ταξίδι (τὸ) τοῦ ἄρρωστου παιδιοῦ	120, 130
ΤΖΑΚ (ὁ) Μυθιστόρημα ὑπὸ Alphonse Daudet (διασκευα- σμένο γιὰ τὴ Διάπλασι ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενοπούλο. Μέ- ρος Β', μὲ 32 εἰκόνες) εἰς τὴν 1ην ἢ 5ην σελίδα κάθε φύλλου ἀπὸ τὸ 1ο μέχρι τοῦ 40ου.	
Τρία (τὰ) δενδράκια	456
Τριζόνια (τὰ)	160
Χελιδόνια (τὰ)	183
ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ :	
'Αμοιβὴ (ἡ) σελ. 344.— Ἀνταγωνισμὸς, 132.— Ἄς ἢ- θελε πάρει, 8.— Ἄς τὸν κόσμο ὅπως βρίζεται! 76.— Αὐτὰ περίσσεψαν..., 32.— Γάϊδαρος κατῆς, 113.— Γαλ- λικά, 350.— Γραμματικὴ (ἡ) κί' ὁ συντακτικὸς, 44.— Δύο καρέκλες, 157.— Ἐν' ἀλογοπαίγνιο, 417.— Ἐνα παλιό, 263.— Ἐνα πολὺ μεγάλο ποτήρι, 169.— Ἐνας μεγάλος ψεύτης, 67.— Ἐπιμείνατε !, 14.— Κί' ἄλλο ἔ- βραῖζο. 371.— Κί' ἐν' ἀλογοπαίγνιο τοῦ Ροῖδη, 256.— Κρεμάλα (ἡ) τοῦ Μπερτόλδου, 276.— Λυτὸ (τὸ) lion- Κρεμάλα (ἡ) τοῦ Μπερτόλδου, 276.— Μιὰ ἐκδίκηση τοῦ τάρι, 238.— Μὲ τὸ κολαί, 371.— Μιὰ ἐκδίκηση τοῦ Ροῖδη, 246.— Μόνη (ἡ) γάτα, 380.— Μουλάρι (τὸ) τοῦ παῖ, 388.— Μπέεε !..., 105.— Ντομάτες γεμιστές, 22. — Ξεβίδωσέ μου..., 317.— Ὀδὸς Προαστείου, 300. 'Ομπρέλλα (ἡ) κί' ἡ φανέλλα, 424.— Πιστοποιητικὸ (τὸ) σου! 447.— Ποιὸς ὅμως θὰ σοῦ τὸ δώση;... 326. — Πῶς εἶπατε παρακαλῶ; 138.— Σακκί (τὸ), 228.— Στὸ τηλεφῶνο, 53.— Τί νὰ σὲ γάνω. ποῦ νὰ σὲ βάνω; 431.— Τὸν κύριο νομάρχη, 193.— Φάβα (ἡ) μὲ τὸ λάκ- κο, 119.— Φάρσα ἦταν;... 424.— Φλάσκα (ἡ) τοῦ πα- πᾶ, 85.— Χωρὶς νί, 406.	
Χυμένο (τὸ) σιτάρι	8

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

	Σελ.		Σελ.
*Ἀμάξι στὴ βροχὴ	177	Παλιό (τὸ) μας εἰκόνημα	17
*Ἀνάγνωστο τοῦ Παρθενῶνος	315	Παλιό θυμητικὸ	357
*Ἀνέμου πέρασμα	273	Παλιό (τὸ) μας σπίτι	329
*Ἀποχαιρετισμοὶ	74	Περασμένα (τὰ) ποῦ κλώθουν	226
*Ἀττικὸ βράδυ	298	Προσπέρασμα	293
*Ἀττικὸς γυαλὸς	414	Ρητὰ	206, 211, 229
Βλαχοπούλα (ἡ) (μὲ μίαν εἰκόνα)	25	Σάββατο (τὸ) τοῦ χοριοῦ	8
Βράδι στὴ γειτονιά	271	Σκέψεις	228
Βραδυνὸς γυρισμὸς	264	Σπιτάκι (τὸ) τοῦ κάμπου	130
Βυθὸς (ὁ)	247	Στὴν Αἴτνα	166
Ζωντανὴ (ἡ) κούκλα	60	Στὴν ἀδελή	110
Καράβι (τὸ) τοῦ παπποῦ	182	Στὴν ξεχασμένη γειτονιά	282
Κυριακάτικο πρωτὶ	432	Στὸ ἐξώκλιση	378
Λουλούδια κατὰ γῆς	370	Στροφές	334
Μεσοστρατις	342	Συρακούσα	403
Μοναξιά	190	Ταφι (τὸ)	174
Μοῦ παράγγειλε τὰ ἡδῶνα	3	Τιμωρημένος (ὁ)	86
Μπετόβεν	237	Τυφλοὶ (οἱ)	66
Νανούρισμα	119	Φτωχογειτονιά	146
*Ὀργανο (τὸ) ποῦ μαλώνει	42	Χριστούγεννα	30
Παιδάκι καὶ πουλί	2	*Ὁρατεῖς (οἱ) ἡμέρες	210

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

*Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 305 εἰκόνες καὶ κοσμήματα.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΩΝ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 80. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατημ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνα 10.
Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆστε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδος Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος

Ἐν Ἀθήναις, 4 Δεκεμβρίου 1926

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 1

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Παράξενος καθηγητῆς

Εἴμαστε στὸ Σουδάν, στὴ μυστηριώδη αὐτὴ χώρα τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς ποὺ ἀποτελεῖ τώρα μιὰν ἀπὸ τίς καλύτερες γαλλικῆς ἀποικίες.

Στὰ περίχωρα τῆς Μεδίνας, κοντὰ στὰ παρθένα δάση καὶ στοὺς βάλτους, ὅπου εἶχε τὸ καταφύγιό του ὁ περίφημος ἰθαγενῆς ἐπαναστάτης Σαμορού (*), κατοικοῦσε, κατὰ τὸ 1910, μιὰ ἀγρία φυλὴ, ποὺ ζοῦσε εὐτυχισμένη μετὸν καλὸ τῆς βασιλιά Τόφφα.

Ἡ χώρα αὐτὴ λεγόταν χώρα τῶν Ἀκουτονάρ.

Σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ βασίλειο τῶν μαύρων θὰ εἰσχωρήσουμε. Ἐκεῖ θὰ βροῦμε τοὺς ἥρωες τῆς ἱστορίας αὐτῆς, ποὺ εἶναι μισοαποικιακῆ, μισοπαρισινή, γιὰτὶ ἐνῶ τὸ πρῶτο μέρος τῆς ἀρχίζει στὴν ἠλιόλουστη Ἀφρικῆ, τὸ δεύτερο συνεχίζεται στὴν ὁμορφὴ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας.

Ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλιά Τόφφα δὲν ἦταν καὶ πολὺ μεγάλη καὶ, γιὰ νὰ τὴ φέρει κανεὶς βόλτα, δὲν εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τράμ οὔτε ἀπὸ λεωφορεῖο. Ἦταν ὁμοῦ γραφικὴ καὶ σὲ ὠραία τοποθεσία, πλάι σ' ἓνα ποταμάκι ποὺ τῆλεγαν Σαούλ.

Τὰ σπίτια τῆς ἦταν καμμιὰ ὀγδονταριά καλύβες καὶ τὸ τεῖχος τῆς ἦταν ἓνας φράχτης ἀπὸ παλούκια βαλμένα στὴ σειρά.

Στὴν κεντρικὴ πλατεία, κά-

τω ἀπὸ τὸν ἥσυχιο τῶν μπαμποῦ καὶ τῶν πελώριων φοινικιῶν, ὕψωνόταν ἡ βασιλικὴ καλύβα τοῦ Τόφφα. Ἀντίκρου, στὴ μέση τῆς πλατείας, ἦταν στημένος ἓνας στύλος ποὺ χρῆσιμενε σὲ πολλὰ πράγματα. Γύρω σ' αὐτὸν μάζευόταν ἡ γερουσία γιὰ νὰ δικάσει κι' ἡ βουλή, ὅταν ὁ βασιλιάς ἤθελε νὰ ζητήσει τὴ γνώμη τῆς. Πάνω στὸ στύλο αὐτὸν κρεμοῦσαν τὰ κεφάλια τῶν κατὰδικων γιὰ παράδειγμα. Τέλος, μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸ στύλο, ὁ μάγος ἔλεγε

τίς προσευχῆς τοῦ γιὰ τὸ βασιλιά κι' ἐξιστοροῦσε τὰ κατορθώματα τῶν μεγάλων ἀνθρώπων τῆς φυλῆς.

Ὁ στύλος αὐτὸς ἦταν ἡ «ἀγορά», νὰ ποῦμε, τῶν ἀρχαίων καὶ τὸ «κυβερνεῖο» τῶν νεώτερων χρόνων. Τί ἀπλοῦκά καὶ τί παιδιάτικα ἔθιμα!

Μ' ἔλο ποῦ στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ φρουρεῖ ἓνας ἰθαγενῆς σκοπός, ἐμεῖς θὰ μποῦμε μέσα.

Ἐνα ἀραπάκι, δώδεκα ὡς δεκατριῶν χρόνων, εἶναι ξαπλωμένο πάνω σὲ μιὰ φάθα μετὴν κοιλιά, σὲ μιὰ στάση ποὺ δὲν ἔχει, μὰ τὴν ἀλήθεια, τίποτα τὸ βασιλικό.

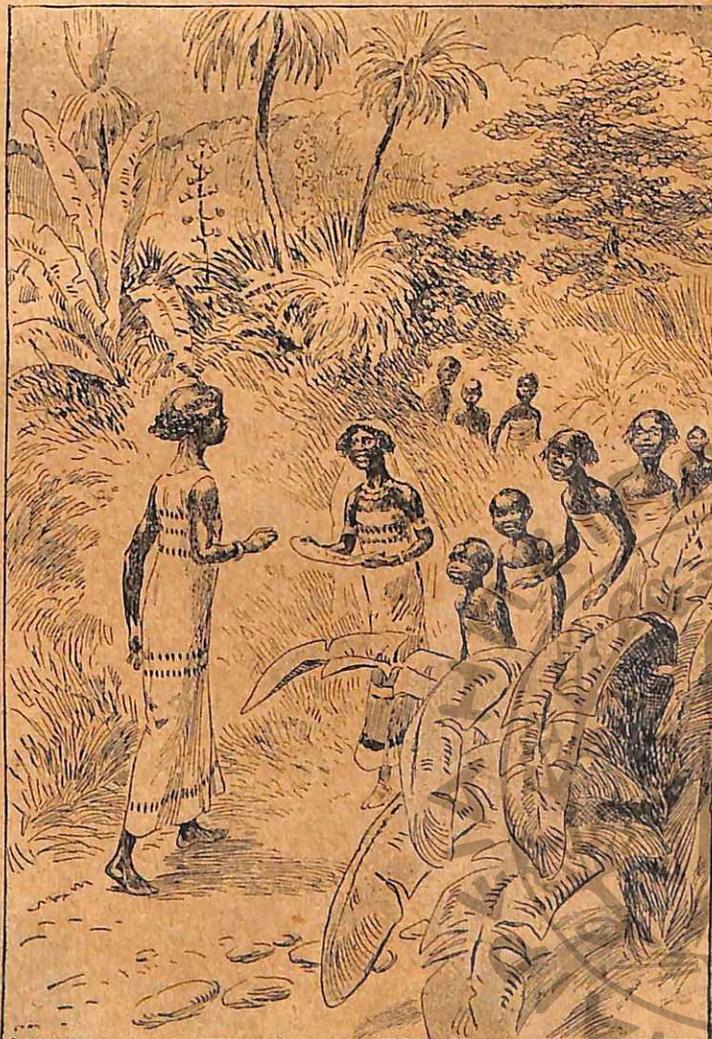
Κι' ὅμως, φίλοι μου, τὸ ἀραπάκι αὐτὸ εἶν' ἓνας «Ἵψηλότατος», εἶναι ὁ πρίγκηπας Μοκοκό, γιὰ τὸ βασιλιά Τόφφα, ἐπίδοξος διάδοχος τοῦ στέμματος τῶν Ἀκουτονάρ.

Μποροῦμε νὰ τὸν ἐξετάσουμε μετὴν ἡσυχία μας, γιὰτὶ, κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, εἶναι ντυμένος πολὺ ἐλαφρά. Στὸ κεφάλι ὅμως φορεῖ ἓνα λαμπρὸ φτερό ἐρωδιοῦ, σημάδι τῆς βασιλικῆς καταγωγῆς του.

Εἶναι παιδί γερὸ καὶ καλοδεμένο ὁ πρίγκηπας Μοκοκό. Οἱ μῦς τοῦ φουσκώνουν κάτω ἀπὸ ἐβένινο δέρμα· ἀλλὰ τὸ πρόσωπό του δὲν ἔχει καθόλου τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς φυλῆς του, χοντρά χεῖλια καὶ πλατεῖα μύτη.

Ὁ βασιλιάς Τόφφα εἶναι ἀπόγονος μιᾶς μαυριτανικῆς οἰκογένειας καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ του εἶναι κανονικά, σχεδὸν εὐρωπαϊκά. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ μικροῦ διαδόχου εἶναι χαριτωμένο καὶ κανονικότατο.

Λοιπὸν, ὁ Μοκοκό κυλιόταν μακάρια στὴν φάθα του, ἐνῶ πλάι του κάποιος πολεμοῦσε

«Ὅταν ὁ Μοκοκό παρουσιάσθηκε, ἓνα κοριτσάκι προχώρησε μετὰ σεβασμὸ καὶ τοῦ ἐπρόσφερε . . .»

(*) Οἱ ἀναγνώσται μας, ὅσοι ἔχουν διαβάσει τὸ «Δελφινάκι» στὸν τόμο τοῦ 1925, θὰ θυμῶνται πολὺ καλὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα.— Σ. τ. Δ.

νά του κάνει μάθημα, διδασκαλία...
 Ο άνθρωπος αυτός ήταν ο γάλλος παιδαγωγός του διαδόχου, που οι μαυροί τον αποκαλούσαν με ειλάβειν «εσοφός λευκός».

Φορούσε μια τριμμένη ρεντιγκότα και πουκάμισο όχι και πολύ καθαρό. Ήταν κοντόχοντρος, κοιλαράς, με κοντά ποδιάρια, κι έμοιαζε σά γραφιάς σ' έπαρχιώτικο συμβολαιογραφείο.

Στά μούτρα δεν ήταν βέβαια ωραίο. Ωστόσο είχε κάποια λεπτότητα στην έκφραση και τα μάτια του φάνερωναν μια πονηρή εξυπνάδα. Μ' ένα λόγο, το σύνολό του δεν φάνερωνε κουτόν άνθρωπο και δικαιολογούσε ίσως την εκτίμησή που του είχαν οι Άκουτονάρ.

Ο κ. Πατατούκας, —έτσι λεγόταν ο λευκός,— είχε πέσει ένα ωραίο πρωί στην πρωτεύουσα του βασιλιά Τόφρα, έρχομενος, καθώς έλεγε, από το Τοδάρ, όπου θέλησε να κάνει εμπόριο, ανταλλάσσοντας τα διάφορα είδη της πακτίλλιας του με φτερά στρουθοκαμήλου και με καουτσούκ.

Ο βασιλιάς Τόφρα ήταν έξυπνος και φιλοπρόδοος άνθρωπος. Μιλούσε λιγάκι τα γαλλικά κι είχε σκοπό να δώσει ευρωπαϊκή μόρφωση στο γιό του. Κι' όταν πρόσφερε τη φιλοξενία του στον Πατατούκα, από μέσα του είπε:

— Καλή ευκαιρία! Θα πάρω αυτόν τον λευκό να μάθει γαλλικά στο γιό μου.

Ο Πατατούκας, από την άλλη μεριά, μωρίστηκε άμεσα τις σκέψεις του βασιλιά. Και κατάφερε σε λίγον καιρό ν' αποκτήσει την εκτίμησή του και να γίνει ο βασιλικός ευνοούμενος.

Καλότρωγε, κλοπερούσε, γεμάτος τιμές και περιποιήσεις. Με το δικό του λοιπόν έδρισκε ότι η ζωή αυτή άξιζε κάτι περισσότερο από τη ζωή του εμπόρου.

Ο Πατατούκας έλεγε το μάθημα κι ο Μοκοκό τάκουγε με ανατολίτικη νωχέλεια.

— Έλα γεια σου, πιτσιρίκο, φώναζε ο καθηγητής με φωνή που το άλλοτε την είχε κάνει λιγάκι βραχνή πές το και μη μου κάνεις το κορόιδο!

Ο μαθητής απάντησε μ' ένα χαμουργητό στη φράση αυτή που δεν ήταν και τόσο ακαδημαϊκή. Άλλα μίλη ξεφνιαζέστε, γιατί τέτοιες θάκούσουμε κι άλλες.

— Α, το κάτω-κάτω της γραφής, δε θά μου καεί καρφάκι! φώναζε πάλι ο

παράξενος καθηγητής, πετώντας στην άλλη άκρη της καλύβας το βιβλίο που κρατούσε, δηλαδή μια γαλλική γραμματική, που έβρασιλιάς την είχε φέρει με πολλά έξοδα και με ειδικό ταχυδρόμο από το Άλγέρι. Άκουσες; Καρφάκι! Άφου δε θές να μάθεις, δε θά χαλάσω εγώ τη χολή μου για να χώσω στο ξερό σου τους κανόνες του άπχεμφάτου!.. Κάνε την πάπια όσο θές, δε δίνω πενταράκι! Η μπουκάλα μου να ζει! Στρίβω!

Το μικρό βρασιλόπουλο αναστηκώθηκε καθώς άκουσε αυτά τα λόγια, και φώναζε γελώντας:

— Εσύ τώρα πώς να το τσούξεις, αδερφάκι;

— Μα την πίστη μου, αποκρίθηκε ο καθηγητής, το καλύτερο πώς να κάνει κανένας σ' αυτό το χωριό, όπου σκάει ο τζιτζικις από τη ζέστη. Στο γεροδιάβολο ή πκράδοση! Άς βρον-

«Ένα άραπάκι είναι ξεπλωμένο...» (Σελ. 1, στ. γ.)

τούσε λιγάκι ή τσέπη μου, και θά τσικοβα λάσπη από το καλύδι σου, πει και φτ, μικρό μου!

Κι' ανοίγοντας την πόρτα, ο λευκός σοφός βγήκε από το παλάτι, ενώ ο φρουρός υποκλινόταν βαθιά μπροστά του.

Όταν έμεινε μόνο, το βρασιλόπουλο μουρμούρισε:

— Τραλαλά! Μου άδειασε τη γωνιά!

Κι' άρχισε από τη χαρά του να χορεύει έναν τρελλό χορό, μίγμα άραπικού και παριζιάνικου.

Από τα λίγα λόγια που είπε στο δάσκαλό του το βρασιλόπουλο, μπορεί να καταλάβει κανείς ότι ο Πατατούκας του δίδασκε τη διάλεκτο που μιλούν σε κάποιες συνοικίες του Παρισιού οι μάγκες κι' οι απάχηδες. Γιατί ο άνθρωπος δεν ήξερε κι' άλλη απ' αυτή!

Που να τσέφερε αυτό ο βασιλιάς, που είχε τόση επιθυμία να δώσει εκλεκτή μόρφωση στο γιό του! Άλλά, βλέπετε, ή σοβαρότη και το τουπέ του Πατα-

τούκα, μαζί με την ρεντιγκότα του και το ψηλό του καπέλλο, έκαμναν εντύπωση στον Τόφρα. Ο Παρισιός του είχε πει ότι ήταν ένας από τους διασημότερους σοφούς της πατρίδας του. Του χε δείξει και μια παλιά κίτρινη απόδειξη της «Εταιρίας Αεριοφώτος», λέγοντάς του πως ήταν το δίπλωμά του.

Ο βασιλιάς έδωσε πίστη σ' όλα αυτά κι' ανέθεσε στον Πατατούκα την εκπίδευση του διαδόχου. Σά να μίλη έφτανε όμως αυτό, βάλθηκε να μάθει κι' ο ίδιος γαλλικά και να τα μάθει και στους πιο σπουδαίους αξιωματούχους του. Έτσι, στο μικρό αυτό βασίλειο των Άκουτονάρ, μιλούσαν μια γλώσσα πκράξενη, λιγάκι «βλάμικη» και άβανταστα κωμική.

Κι' όταν καμιά φορά φτάνει κανένας εξερευνητής ως το βασίλειο του Τόφρα και άκούει τους ύπασπιστές του βασιλιά να τον υποδέχονται δίνοντάς του το χέρι με τη φράση «τόκα, τ' αδερφάκι!», προσπαθεί να βρει μια επιστημονική εξήγηση αυτής της γλωσσολογικής συγγένειας των Άκουτονάρ με τους απάχηδες του Παρισιού. Μα που να βάλει ο νους του ότι αυτό είναι αποκλειστικό κατόρθωμα του δόκτορος κ. Πατατούκα!..

(Άκολουθεί) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΙΔΑΓΟΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΠΑΙΔΑΚΙ ΚΑΙ ΠΟΥΛΙ

«— Στο βραχάκι εκείνο
 Τί ζητείς, πουλί: »
 «— Φύτρωσε ένα κρίνο
 Και με προσκαλεί.

Βέβαια δε θά μείνω
 Και παραπολύ:
 Φρόνιμο εγώ κρίνο
 Μόν' ό,τι όφειλεί.

Μα και δεν θαφήσω
 Τέτοια ζουγραφιά.
 Θέ να του κρατήσω
 Λίγη συντροφιά.

Θά του κελαϊδήσω
 Και θε να του είπω,
 Πριν να φτερουγίσω,
 Πόσο τó άγαπώ...»

«— Μα και στο βραχάκι
 Κάτι θε να είπης,
 Έξυπνο πουλάκι,
 Δίχως να ντραπής...»

«— Ναι, καλό παιδάκι,
 Μάθε πως κι' αυτό
 Που έθρεψε το άνθάκι,
 Μου είναι άγαπητό! »

Σκέτσες 1926

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΚΟΜΜΑΤΙΑ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΣΤΑ ΜΙΣΑ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

Τι λυπητερά που ανεμόστρνε απ' τα χθές στο μονοπάτι! Έρχόταν, ώρες ώρες, κατά δω ένα φύσημα τόσο πικρό, τόσο έρημο, σαν από πολλούς μαζί χειμώνες... Ένα φύσημα ως τόσο τόσο ήμερο, που μόλις σάλευε τα κυπαρισσόμηλα και τα κουκουναρία κι' έρριχνε, κάθετα στο μάκρος των πέτρινο σταβιδό του τραίνου, που ο άερας πείραζε τα μάνταλά του, ή σιδερένια αλυσίδα που έκρεμόταν μ' ένα σωρό χαλκάδες στο μεταλλίνο στύλο, έκρουε πάνω του ράθυμα: κι' έβγαине κείθε ένας στενός ήχος, νεκρός, σά φτασμένος απ' το πολύ μάκρος και στραγγισμένος, στραγγισμένος απ' το διάστημα, στραγγισμένος από κάθε απήχηση.

Ώρες ώρες πάλι, ή μέρα άνοιγε κι' άσπριζε. Ήταν τότες ένα ψεύτικο άσπρο φως, σαν εκείνο που μς νύσταζε, — παιδιά — τις νύχτες, στους πρώτους κινηματογράφους: το φρυγμένο φως που τρεμούλιαζε άπάνω στο πανί κι' έσφύριζε σά νά καιγόταν. Άνάμεσα στα δένδρα, — που κρύωναν τόσο σύγκορμα, σά νάχαν μές σ' άπελέκητα κλαριά τους τον ίδιο τον χειμώνα, — έλεγες πως βλέπεις κιάλας να μετωρίζονται οι κλωστής από τα χιόνια: μπορεί νάταν απ' τις πελώριες άράχνες που κροτίχησαν τις έρημες φωλιές.

Ύστερα, πίσω απ' τον νερόμυλο που έδεσαν τα χρόνια, άπαντήσαμε το σφαλιστό χαμόσπιτο: δυό χαμηλές σκεπές καθόνταν άπάνω του, σά δυό φούχτες που ζαρώνουν σμηχτές, βλκμένες να ζεσταθούν απ' τη φωτιά.

Φτωχά δάχτυλα, θά κάνει ζέστη άπό κεί κάτω!

Η ρίζα του τοίχου μαύριζε απ' την καπνιά: εκεί ανάμεσα στα χωματένια πεζούλια, που θά φώλιασε κάποια χαμηλή φωτιά, που θ' άχνισε ένα δειπνο ευφρόσυνο, που θά γονάτισαν μια σύναξη παιδιά, ντυμένα γαλάζιες χωριάτικες ποδιές, με σειρές κουμπιά φιλιτσιένια... Μα τώρα πιά ή ξαφνιασμένη ξυλόκοτα δε θάκραζε από μέσ' απ' την αυλή του, μηδέ, τις νύχτες, ή τανάλια θά ξερίζωνε τα καρφιά απ' τις σανίδες των παλιών σεντουκιών. Τώρα οι δυό σκεπές καθόνται πάνω απ' τη θύμηση της αναλαμπής. — Άχ να μπορούσαμε να τρέξουμε σιμά της, όλόγυρά της, σαν προς μια φωτιά που λάμπει πάνω στα χιόνια... και να την ανάψωμε ξανά με ό,τι απόμεινε... φρύγανα, ροκανίδια, κουρέλια, ξεράγκαθα... Τι γλυκό θάταν να καθήσαμε ένα γύρω της, κάτω απ' το

θορεινό λυκόφως που ξάνθιζε τους δώλους το ξερό χώμα!

Μα όταν σε λίγο νύχτωσε, μπήκαμε στην έκκλησίτσα.

Κάποιος άφαντος εκκλησάρης μόλις θάγε άποτελειώσει τη φτωχή λάτρα της και θάγε σφουγγίσει τα λιγοστά της άσημικά και τα κρύα πόμολα. Τ'αυτιά θούσαν γλυκά απ' την ήσυχία. Μόνο σε λίγο ήρθε απ' όξω κάποιος ήχος, από κείνους που πάντα άκούγονται τέτοιες ώρες, τους μονότονους, που δεν έχουν μουσική καμιά, που είνχι μια, δυό το πολύ νότες, — το ανέδασμα κάποιου σίγλου, το κράξιμο μανής πάπιας. Ήταν ένας ήχος σαν από ένα πρωτόπειρο άγροτικό φλάουτο, ήχος που λές κι' έκλωθε γύρω απ' τον εαυτό του και στριφογύριζε όλοένα.

Ήταν στέγη εκεί, όμως έκανε κρύο. Οι πλάκες, με τις στάλες των κερι-

ών, πάγωναν τις φτέρνες μας, και τα κεράκια που ξεφτυλίσαμε, δεν έφταναν να ζεστάνουν τις μύτες των δακτύλων μας. Δε νοιώθαμε τίποτα, τίποτα, γιατί ήταν όλα πολύ φτωχά. Κι' άκόμα τόσο γερασμένα, που, σαν άσπασθήκαμε τα είκονίσματα, ήταν πιότερο σά να δίνανε το ύστερο φίλημα σε κάτι που πεθαίνει...
 (Σαν Ζωή και σαν Όνειρο) ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΪ

ΜΟΥ ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΕ ΤΑΗΔΟΝΙ

Μου παράγγειλε ταήδονι
 Με το περοχελιδόνι,
 Να του φτιάσω τη φωλιά του
 Μέσα στα βασιλιά του,
 Να την πλέσω με μετάξι
 Γύρω-γύρω και με τάξη.

Του παράγγειλα κι' εγώ:
 «Το μετάξι είν' άκριβό».
 Μου παράγγειλε κι' εκείνο:
 «Όσα κάνει εγώ τα δίνω».

(Λαϊκό γι' άποστήθιση)

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Α.

Ο Μπέμπης διαβάει. Είναι πεσμένος με τα μούτρα στο διάβασμα. Ούτε κάνει τίποτ' άλλο όλη την ήμερα παρά να διαβάει.

Μα τί διαβάει λοιπόν με τέτοια μανία; Τα μαθήματά του; — Όχι, γιατί είναι καλοκαίρι κι' έχει διακοπές. (Μα νά πούμε την αλήθεια, ούτε και το χειμώνα που πάει σχολείο, ο Μπέμπης δεν διαβάει με τόση μανία τα μαθήματά του...)

Τη Διάπλασι μήπως; Παλιούς τόμους της Διαπλάσεως ή ωραία βιβλία απ' τη Βιβλιοθήκη της; — Ά, μπά! Αυτά ο Μπέμπης δεν τα ζαταδέχεται πιά.

Γιατί του φαίνεται πως μεγάλωσε. Ή να πούμε καλύτερα, ο Μπέμπης φαντάστηκε πως μεγάλωσε απ' την ήμερα που έπεσε στα χέρια του μια Ίστορία Ληστών.

Του έκανε τί μεγάλη εντύπωση! κι' από τότε το άνοητο παιδί δεν πιάνει άλλο βιβλίο!

Θέλει πάντα να διαβάει για ληστές, για ληστοειζές συμμορίες, για ληστοικά κατορθώματα. Άγοράζει τέτοια βιβλία και φυλλάδια, δανείζεται από φίλους του άνοητους σαν κι' αυτόν, και διαβάει, διαβάει, διαβάει.

Κι' όλο λέει με το νου του: «Τι ωραίο ποίημα νάνα κανένας ληστής, άοχλησής, λησταχός! νάχει συμμορία, νάχει ψυχογιούς και ψυχοκόρες, να λημεριάει στα βουνά, να κάνη κλεφτοπόλεμο με τ' άποστάματα και να μην πιάνεται ποτέ!.. Νάμουν κι' εγώ!..»

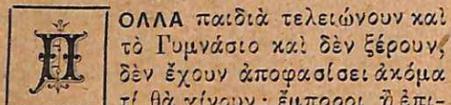
(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΚΛΙΣΙΣ,

Αγαπητοί μου,

ΟΛΛΑ παιδιά τελειώνουν και τὸ Γυμνάσιο καὶ δὲν ξέρουν, δὲν ἔχουν ἀποφασίσει ἀκόμα τί θὰ γίνουν: ἔμποροι ἢ ἐπιστήμονες; φιλόλογοι ἢ νομικοί; γιατροὶ ἢ μηχανικοί; Γιατὶ πολλὰς φορές δὲν ἔχει ἐκδηλωθεὶ καμμιά «κλίσις» ἢ ἐκείνη πού ἔχει ἐκδηλωθεὶ, καὶ ζωηρότατα κάποτε, δὲν εἶναι τῆς ἀρσείας τῶν γονέων. Τὸ παιδί π. χ. θέλει νὰ γίνη μαθηματικὸς ἢ ζωγράφος, κί' ὁ πατέρας του θέλει νὰ τὸν κάνη δικηγόρο ἢ τραπεζίτη. Καὶ γίνονται συζητήσεις, κάποτε καὶ σκηνές, ὡς νὰ ὑποχωρήσῃ ὁ ἕνας ἢ ὁ ἄλλος. Συνήθως ὑποχωρεῖ τὸ παιδί. Ἀλλά γιὰ λίγο καιρὸ, ἔταν τουλάχιστο ἡ «κλίσις» του εἶναι πολὺ δυνατὴ. Γιατὶ τότε διατηρεῖται, ἀντέχει, ἐπαναστατεῖ σὲ πρώτη εὐκαιρία καὶ νικά.

Αὐτὴ εἶναι ἡ περίπτωση κί' ἐνδὸς ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἐπιστήμονες πού γέννησε ἡ μικρὴ μας Ἑλλάδα τὸν νομισματολόγου Ἰωάννου Σβορώνου. (Γεννήθηκε στὴ Μύκονο τὸ 1863, πέθανε στὴν Ἀθήνα τὸ 1922). Ἀπὸ μικρός, ἀπὸ πολὺ μικρός, ὁ Σβορώνος ἤθελε νὰ σπουδάσῃ φιλολογία καὶ ἀρχαιολογία. Αὐτὴ ἦταν ἡ «κλίσις» τοῦ παιδιοῦ. Ἡ οἰκογένειά του ὅμως ἐνοῦσε καὶ καλὰ νὰ τὸν κάνη σιταρέμπορο, ἔπως ἦταν ὁ πατέρας του κί' ὁ θεὸς του. Κί' ἐπειδὴ γι' αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα εἶχε κριθεὶ ἀναγκαῖο καὶ λίγο «Ἐμπορικὸ Δίκαιο», ὁ Σβορώνος ὑποχρέωθηκε νὰ γραφθῇ στὴ Νομικὴ. Ἀλλὰ στὸ Πανεπιστήμιον, τὸ περισσότερο ἀκολουθοῦσε μαθήματα φιλολογίας καὶ ἀρχαιολογίας. Καὶ τὰ μαθε τόσο καλὰ καὶ τόσο γρήγορα, ὥστε ὁ φοιτητὴς τῆς Νομικῆς ἠμπορεσε νὰ λάβῃ μέρος σ' ἕνα διαγώνισμα φιλολόγων καὶ νὰ ἐπιτύχῃ μιὰ ὑποτροφίαν στὴν Εὐρώπη γιὰ νὰ σπουδάσῃ ἀρχαιολογία!

Σήμερα ἴσα-ἴσα διάβασα αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες σὲ μιὰ ὥρα καὶ βιογραφία τοῦ Ἰωάννου Σβορώνου, γραμμὴν γαλλικὰ ἀπὸ τὸν σοφὸ κ. Γ. Π. Οἰκονόμου, τὸν διάδοχόν του στὴ διεύθυνση τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου, καὶ βγαλμένην σὲ χωριστὸ φυλλάδιον ἀπὸ τῆ «Διεθνή ἑφημερίδα τῆς Νομισματικῆς Ἀρχαιολογίας» («Jean N. Svoronos, sa vie et son oeuvre»). Καὶ μοῦ ἔκανε μιὰ μεγάλη ἐντύπωση ὁ τρόπος πού ἐκδηλώθηκε ἡ τόσο δυνατὴ καὶ τόσο πρώιμη «κλίσις» τοῦ μεγάλου αὐτοῦ νομισματολόγου, ὅχι μόνο τοῦ μεγαλύτερου ἀνάμεσα στοὺς λιγιστοὺς Ἑλληνας, ἀλλὰ κί' ἐνδὸς ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τοῦ κόσμου. Ἀξίζει νὰ σὰς

τὸ διηγηθῶ, ἔπως τὸ διηγεῖται ὁ κ. Οἰκονόμου.

Ἐκείνο τὸν καιρὸ, ὁ μικρὸς Σβορώνος ἦταν ἀκόμα στὴν πατρίδα του, τὴ Μύκονο, μαθητὴς τοῦ ἐκεῖ Δημοτικοῦ. Τὸ σχολεῖο αὐτὸ ἦταν ἕνα μονόκλιτο σπῆτι μὲ ἰσόγειο. Ἀπάνω ἦταν οἱ τάξεις. Κάτω, σὲ διάφορες σάλες, εἶχαν φυλαγμένα διάφορα πράγματα τοῦ σχολείου καὶ τοῦ Δήμου. Μιὰ ἀπ' αὐτὲς ὅμως τῆ χρησιμοποιοῦσαν καὶ γιὰ φυλακὴ τῶν ἀτάκτων. Ὁ μικρὸς Σβορώνος ἦταν κάμποσο ζωηρός. Μιὰ μέρα κάτὶ ἔκαμε καὶ ὁ δάσκαλός τὸν φυλάκισε. Ἡ τιμωρία αὐτὴ, ἀντὶ νὰ τὸν διορθώσῃ, τὸν χειροτέρευσε. Καὶ κάθε τόσο ὁ δάσκαλος ἀναγκάζεταν νὰ τὸν φυλακίσῃ. Γρήγορα ὅμως παρατήρησε πὼς ἡ μεγάλη χαρὰ τοῦ μικροῦ μαθητῆ ἦταν νὰ τὸν φυλακίσουν. Θάλεγε κανένας πὼς ἀτακτοῦσε ἐπλήθεις γιὰ νὰ τὸν κλείνουν ἐκεῖ-κάτω. Τί εὐχαρίστηση ἔδρισκε ἀραγε; Τί ἔκανε ἐκεῖ μέσα ὁ κατεργάρας; Ὁ δάσκαλος μπήκε σὲ περιέργεια, τὸν παραφύλαξε, τὸν παραμόνευε καὶ... τί εἶδε, νομίζετε; Ὁ μικρὸς φυλακισμένος διάβαζε κί' ἀντέγραφε μὲ κόπο τὶς ἐπιγραφὰς τῆς Δήλου, πού εἶχαν φυλαγμένους σ' ἐκείνη τῆ σάλα τοῦ ἰσόγειου!

Μὰ γιὰ συλλογισθῆτε τί «κλίσις»! Ἐκείνο τὸν καιρὸ, στὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο, ὁ Σβορώνος, πού τελείωσε τὸ Γυμνάσιο δεκαπέντε χρονῶν, δὲν θάταν βέβαια παραπάνω ἀπὸ ὀκτὼ ἢ ἑννέα. Καὶ πόσα ἀρχαῖα ἑλληνικὰ θέλετε νὰ ἤξερε ἀπὸ τὴ Χρηστομάθειά του; Ἡ πρόσεξ ἀρχαῖες ἐπιγραφὰς θὰ εἶχε ἰδεῖ στὴ ζωὴ του, ἕνα-δύο χρόνια πρωτότερα πού εἶχε μείνει μὲ τὴν οἰκογένειά του στὸν Πειραιᾶ; Κί' ὅμως, μόλις βρέθηκε μονάχος σὲ μιὰ φυλακὴ, μὲ μερικὰ ἀρχαῖα ἐνεπιγράφα μάρμαρα, ἡ περιέργειά του, ἡ φροντίδα του, ἡ διασκέδασή του, ἡ χαρὰ του, ἦταν νὰ ξεδιαλύνη ἐκεῖνα τὰ παράξενα μισοσυσμμένα γράμματα, νὰ ἰδῇ τί λένε, τί σημαίνουν, καὶ νὰ τὰντιγράψῃ... γιὰ νὰ μὴ χαθῶν! Κί' ἐπειδὴ δὲν εἶχε τελειώσει μὲ μιὰ-δύο φορές τὴν «ἐργασία» του, ἔκανε τρόπο νὰ φυλακίσεται συχνὰ γιὰ νὰ τὴν τελειώσῃ. Θὰ τῶκανε αὐτὸ ἕνα παιδί ἂν δὲν εἶχε πραγματικῶς τὸ ἐνστικτο, ἂν δὲν ἦταν γεννημένο γιὰ νὰ γίνη ἀρχαιολόγος, ἂν δὲν εἶχε μιὰ ἀπὸ τὶς δυνατότερες «κλίσεις» πού φάνηκαν στὸν κόσμον ποτέ!

Καὶ τώρα πού τὸ συλλογιέμαι, ἀπορῶ μὰ τὴν ἀλήθειαν μὲ τὴν τύφλωσιν τῶν συγγενῶν του πού, ἐνῷ ἤξεραν βέβαια αὐτὸ τὸ ἐκπληκτικὸ περιστατικόν, — καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμα, γιατί καὶ κατόπι, μαθητὴς τοῦ Γυμνασίου, ὁ Σβορώνος δὲν ἔπαυε νὰ δίνῃ δείγματα τῆς ἐξαιρετικῆς του ἀρχαιομάθειας καὶ ἀρχαιολατρίας, — ἐπέμειναν νὰ τὸν κά-

μουν σιταρέμπορο καὶ τὸν ἔγραψαν στὴ Νομικὴ! Ἀλλὰ καθὼς σὰς εἶπα, ἡ «κλίσις» ἐνίκησε. Οὔτε ἦταν δυνατό νὰ μὴ νικήσῃ μιὰ τέτοια «κλίσις»! Κί' ὁ Ἰωάννης Σβορώνος στάλθηκε στὴν Εὐρώπη, σπούδασε ἀρχαιολογία καὶ νομισματικὴ, ἀναδείχθηκε μιὰ παγκόσμια κορυφὴ αὐτῆς τῆς Ἐπιστήμης, διεύθυνε τριαντατρία χρόνια τὸ Νομισματικὸν Μουσεῖον, τὸ ἐπλούτισε ὥστε νᾶχῃ σήμερα πάνω ἀπὸ 200,000 νομίσματα, — ἐνῷ ἔταν τὸν παρέλαβε εἰς μόνον 10,000! — ἔγραψ' ἕνα πλήθος σπουδαιότατα συγγράμματα, θαυμάζόμενα σ' ὅλο τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον, κί' ἐδόξασε τὴν Ἑλλάδα ὅσο ἴσχυοι Ἕλληνες.

Αὐτὸ λέγεται «κλίσις»...
Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ
Ο ΤΖΑΚ
[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένον γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλον].

Ἦ ὁ Τζᾶκ ἄρχισε στὴ «Διάπλασι» τὸν περασμένον Δεκέμβριον καὶ τώρα βρισκόμαστε στὸ Ζ' Κεφάλαιον τοῦ Δευτέρου μέρους. Ἀλλὰ κί' ἀπὸ δὴ οἱ νέοι συνδρομηταὶ μποροῦν νὰ τὸν παρακολούθουν. Ἄρχει νὰ ξέρουν τὰ κύρια πρόσωπα πού παρουσιάσθησαν ὡς τώρα στὸ μυθιστόρημα καὶ τὶς μεταξὺ τὸν σχέσεις. Εἶναι τὰ ἑξῆς:

Ὁ μικρὸς Τζᾶκ ντε-Μπαρτανό, ὁ ἦρας, ἕνα πολὺ καλὸ, τίμιον κί' εὐαίσθητον παιδί.
Ἡ μητέρα του Ἰδα, χήρα πρώτα ντε-Μπαρτανό καὶ κατόπι κυρία Νταρζαντόν.

Ὁ ποιητὴς Ἀμορὺ Νταρζαντόν, πατριὸς τοῦ Τζᾶκ, καλὸς ἀνθρωπὸς, ἐγωιστὴς, πού μισεῖ τὸ παιδί τῆς γυναίκας του καὶ τοῦ προξενεῖ ἕνα σοφὸ κακά.
Ὁ Ἐβαρίστ Μορονβάλ, κροκόλος, κί' ἡ γυναίκα του κυρία Μορονβάλ, τὸ γένος Δεκοστέρ, διευθύνται τοῦ «Γυμνασίου» (λυκείου) ὅπου εἶχαν βάλει οἰκότροφον τὸν μικρὸν Τζᾶκ κί' ὅπου τὸ παιδί κακοπερνοῦσε τόσο, ὥστε ἀναγκάσθηκε νὰ τὸ σκάσῃ.

Ὁ γιατρός Χιές κί' ὁ τραγουδιστὴς τῆς Ὀπερας Λαμπασέντε, «καθηγηταὶ» στὸ «Γυμνάσιον Μορονβάλ» καὶ φίλοι τοῦ Νταρζαντόν ὅλοι αὐτοί, μαζί μὲ τὸν Μορονβάλ, εἰστέδες, δηλαδὴ ἀποτυχημένοι στὴν Ἐπιστήμῃ, στὰ Γράμματα, στὶς Τέχνες, γεμάτοι φιλοδοξίας καὶ παραξενιές.

Ἡ κυρὰ Παγόνα, γυναίκα τοῦ δασοφύλακα κυρ-Γιάννη, ὑπέρβρια μὲ τὴν ἡμέραν στὶς «Καστανούλες», στὸ ἐξοχικὸ σπῆτι τοῦ Νταρζαντόν, — μικρὴ κομψὴ βίλλα πού γράφει ἀπὲξω: «Parva domus magna quietes» (Μικρὸν σπῆτι μεγάλη ἡσυχία.)

Ἡ κυρὰ Μπάμπω, μιὰ κακόγρια χωριάτισσα, ἀσχημὴ, φοιτητὴ, πού τρούμαζε καὶ πείραζε τὸν Τζᾶκ ὅταν τὸ παιδί ζοῦσε μὲ τὴν μητέρα του καὶ τὸν πατριὸν του στὶς «Καστανούλες», (ἀρότον τῶσκασε ἀπὸ τὸ «Γυμνάσιον Μορονβάλ».)

Ὁ γιατρός Ριβάλ, ἡ γυναίκα του κί' ἡ μικρὴ ἑγγονὴ τους Σοσίλη. Οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι ζοῦν στὸ χωριὸν, κοντὰ στὶς «Καστανούλες» κί' εἶναι φίλοι τοῦ Τζᾶκ, προπάντων ἡ γλυκεῖα καὶ χαριτωμένη Σοσίλη.
Ὁ Μπελιζάρ, ἕνας φοιτηκὸς νέος, γυρολόγος πού πουλεῖ καπέλλα, ἀσχημὸς, κουτσός, ἀλλὰ μὲ καλὴ καρδιά, φίλος κί' αὐτὸς τοῦ Τζᾶκ, πού γνωρίζονται στὶς «Καστανούλες» καὶ ξαναβλέπονται στὸ Ἰντρέ.

Ὁ μάριμα-Ρουντίκ, ἀδελφὸς τοῦ Λαμπασέντε, ἀρχιεργάτης - ἐφαρμοστής στὰ Σιδηροορεγία τοῦ Ἰντρέ, ὅπου ὁ Νταρζαντόν στέλνει τὸν Τζᾶκ νὰ μιάη τὴν τέχνη, νὰ γίνη ἐργάτης! Ὁ μικρὸς μαθητευόμενος - σιδηροοργὸς μένει οἰκότροφος στὸ σπῆτι αὐτοῦ τοῦ Ρουντίκ.

Ἡ κυρία Κλαρίση Ρουντίκ, γυναίκα τοῦ ἀρχιεργάτη ἢ Ζεναΐδα, κόρη τοῦ ἀπὸ τοῦ γάμου κί' ὁ νέος Σαρλό ἢ Ναντάς, ἕνας παραλυμένος ἀνιψιὸς του.

Ἡ τελευταία περιπέτεια τοῦ Τζᾶκ εἶναι ἡ ἑξῆς: Ὁ Ναντάς, πού ἔχει χάσει στὰ χαρτιά ἕνα μεγάλο ποσόν, πάει μιὰ νύχτα στοῦ Ρουντίκ καὶ κλέβει τὴν προικὰ τῆς Ζεναΐδας, — 6000 φράγκα, — πού εἶναι ἀρραβωνιασμένη μ' ἕνα τελονοφύλακα, τὸν Μανζέν. Ὁ Τζᾶκ ἔχει μερικὰ ναπολεόνια πού, κρυφὰ ἀπὸ τὸν πατριὸν του, τοῦ τὰ ἔστειλε ἡ μητέρα του, γιὰ νὰ κάνῃ μιὰ φορεσιά κί' ἕνα ὄμορον τῆς Ζεναΐδας στὸ γάμον τῆς. Ὁ Ναντάς παρασέρνει τὸν Τζᾶκ, τὸν μεθᾶ καὶ τὸν κάνει νὰ μὴν πάη στὴ δουλειὰ τοῦ ἐκεῖνο τὸ πρωί. Μεθυσμένος, ὁ Τζᾶκ γυρίζει μὲ παρέες ὅλη τὴν ἡμέρα, ξεδοῦοντας ἀλύπητα τὰ ναπολεόνια τῆς μητέρας του. Ἡ συμπτωσις αὐτὴ κάνει νὰ τὸν ἐκλάβουν γιὰ τὸν κλέφτη τῆς προίκας. Τὸν τσακώνουν στὴ Νάντη ὅπου εἶχε πάει, τὸν φέρουν πίσω στὸ Ἰντρέ, — μαζί μὲ τὸν γυρολόγον Μπελιζάρ, πού κατὰ τύχην τὸν εἶχε βρεῖ στὴ Νάντη καὶ πού τὸν θεωροῦν «συνενοχόν» του, — τοὺς φυλακίζουν καὶ τοὺς δύο στὴ φυλακὴ τοῦ Ἐργοστασίου, κί' ὁ κ. Διευθυντὴς γράφει στὴ μητέρα τοῦ Τζᾶκ ὅτι θὰ τὸν παραδώσῃ στὴ Δικαιοσύνη, ἂν δὲν στείλῃ αὐτὴ, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τὶς 6000 τῆς Ζεναΐδας.

Ἡ δυστυχισμένη Ἰδα, πού δὲν ἔχει χρήματα δικὰ τῆς, οὔτε τολμᾶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κακὸν καὶ φιλόργον Νταρζαντόν, θυμᾶται κάποια πλοῦσια θεὰ τοῦ Τζᾶκ, τὴ χήρα τοῦ Ζᾶν ντε-Μπαρτανό, καὶ πηγαίνει εὐθὺς στὸ Τοῦρ ὅπου μένει, — ἔχει ἐκεῖ στὰ περὶχωρα μιὰ βίλλα, — νὰ τὴν παρακαλέσῃ νὰ τῆς δώσῃ τὶς ἑξῆ χιλιάδες φράγκα, γιὰ νὰ μὴ φυλακισθῇ ὁ Τζᾶκ καὶ νὰ μὴν κηλιδοθῇ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα...

Στὸ ταξίδι αὐτὸ τὴ συνοδεύει κί' ὁ Νταρζαντόν. Ἡ Ἰδα μπαίνει στὴ βίλλα κί' αὐτὸς στέκεται ἀπὲξω νὰ τὴν περιμένῃ. Περιμένοντάς, βλέπει πῶς κατὰ κατὰ παρᾶξενονα παιδιά, ὁμοίμορφα ντυμένα, νὰ σιάβουν ἕνα κανάλι. Πλησιάζει, ρωτᾶ τὸν ἐπόπτη τους καὶ μαθαίνει ὅτι εἶναι μικροὶ καταδίκαιοι, πού ζοῦν ἐκεῖ, σ' ἕνα περὶχωρὸν σοφρονιστικὸν ἴδρυμα γιὰ παιδιά, πού λέγεται «Ἀποιτία τοῦ Μεττρά». Ὁ Νταρζαντόν συλλογιέται ἀμέσως νὰ βάλῃ ἐκεῖ τὸν μικρὸν «κλέφτην» Τζᾶκ. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν δεχθοῦν, πρέπει πρώτα νὰ καταδικασθῇ. Τοῦ λέγε ὅμως ὅτι ὑπάρχει κί' ἕνα παράρημα, ἡ «Πατρικὴ Οἰκία», γιὰ παιδιά πού δὲν καταδικάσθηκαν ἀκόμα, ἀλλὰ πού δείχνουν τάσεις ἐγκληματικῆς. Τοῦ δίνουν μάλιστα νὰ διαβάσῃ καὶ τοὺς κανονισμοὺς.

Ὁ Νταρζαντόν παίρνει αὐτὰ τὰ φυλλάδια καὶ γυρίζει στὴ θέσιν του, ἀπὲξω ἀπ' τὴ βίλλα τῆς θείας, νὰ περιμένῃ τὴν μητέρα τοῦ Τζᾶκ.]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἀλλὰ ἡ Ἰδα δὲν εἶχε φανεῖ ἀκόμα. Τί ἔκανε στὴ βίλλα τόσην ὥρα; Ἴσως ἡ αἰτησις τῆς δὲν θάκούσθηκε μὲ προθυμία. Πεντάρη δὲν θὰ τῆς ἐδιναν. Καὶ τί θὰ γινόταν τότε;...

Μὲ ἀληθινὴ ἀγωνία αὐτὴ τὴν φορά, ὁ Νταρζαντόν ἔσκουε κάθε τόσο ἀπὸ τὴ μάντρα τοῦ πάρκου κί' ἐκοίταζε

κατὰ τὴ βίλλα... Ἡ πόρτα τῆς ἦταν κλειστή. Τὸ ἀμάξι, σταματισμένον σὲ κανένα πλάτωμα, κρυβόταν μὲς στὰ δέντρα. Κί' ἄνθρωπος δὲν φαινόταν πούθενά...

Ἄρχισε νὰ διαβάξῃ τὸν κανονισμό τῆς «Πατρικῆς Οἰκίας», μὰ ὁ νεὸς του ἦταν ὄλος ἐκεῖ... Ἐπιτέλους, σκύδοντας πάλι μιὰ στιγμὴ, εἶδε τὴν Ἰδα νὰ κατεβαλῇ τὰ σκαλιὰ τῆς βίλλας στὸ μπράτσο ἐνδὸς ψηλοῦ κυρίου. Ποιὸς νὰ ἦταν; Κανένας συγγεντὴς τῆς χήρας βέβαια. Καὶ θὰ τὴν συνόδευσε ὡς τὰμάξι τῆς. Γιατὶ σὲ λίγο, ἀπ' τὴν καγγελοπόρταν τοῦ πάρκου, πρόβαλε τὰμάξι μὲ τὴν Ἰδα μονάχη.

Καὶ μόνο ἀπ' τὴν ὄψην τῆς πού ἀ-

Ὁ Τζᾶκ κί' ἡ Μητέρα του [Μιὰ εἰκόνα ἀπὸ τὸ Β' μέρος.]

κτινοβολοῦσε, ὁ Νταρζαντόν κατάλαβε πὼς ἡ ὑπόθεσις εἶχε τελειώσει καλὰ.

— Δοιπὸν; τὴ ρώτησε.

— Λαμπρά! τοῦ ἀποκρίθηκε. Μοῦδωσαν, φαντάσου, καὶ περισσότερα ἀπ' ὅσα χρειάζονται.

— Πόσα; ἔκαμε ὁ ποιητὴς μὲ ἀνατριχίλα.

— Δέκα χιλιάδες!

Καὶ καθὼς γυρίζαν μὲ τὰμάξι στὴν πόλιν, εὐτυχισμένοι τώρα κί' οἱ δύο, ἡ Ἰδα τοῦ διηγήθηκε: Ὁ κύριος ἐκεῖνος πού εἶδε, ἀδελφὸς τῆς χήρας ντε-Μπαρτανό, συγγενήθηκε κί' ὁπιστήριξε θερμὰ τὴν αἰτησις τῆς. Τὸ ἴδιον καὶ ἡ Κλαίρη, ἡ κόρη τῆς. Ἡ χήρα θυμήθηκε τότε πὼς ὁ ἄντρας τῆς εἶχε

πάντα στὸ νοῦ του νὰ δώσῃ ἕνα ποσὸν γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ ὄρφανου ἀνιψιοῦ. Ὡς δέκα χιλιάδες ἔλεγε. Ὁ θάνατος τὸν ἐμπόδισε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴ δωρεὰ του. Ἡ χήρα ὅμως, ἀφοῦ τῆς παρουσιαζόταν ἡ εὐκαιρία, ἀποφάσισε «νὰ σεβασθῇ τὴ μνήμη του καὶ τὴ θέλησίν του». Καὶ τῆς ἔδωσε γιὰ τὸ μικρὸ τῆς Τζᾶκ τὶς δέκα χιλιάδες τῆς διαθήκης.

— Μὰ εἶχε κάνει διαθήκη; ρώτησε ὁ Νταρζαντόν.

— Δὲν μοῦ τόπαν βέβαια, ἀποκρίθηκε ἡ Ἰδα, μὰ ἐγὼ ἔτσι κατάλαβα. Αὐτὰ τὰ λεπτὰ ὁ Ζᾶν ντε-Μπαρτανό εἶχε ἀφήσει στὸν ἀνιψιὸν του, ἀλλὰ ἡ χήρα τοῦ ἀμέλησε ὡς τώρα νὰ τὰ δώσῃ. Ἀδιάφορο! Τὸ πῶς εὐχάριστο εἶναι πού δὲν ἀναγκάσθηκε νὰ πῶ γιὰ τὴν κλοπὴ... ἂ, οὔτε λέξη!

— Ἀλλά; πὼς τοὺς συγκλίνεις;

— Τοὺς μίλησα γιὰ τὰ προτερήματα τοῦ Τζᾶκ, γιὰ τὴν κλίση του στὰ γράμματα καὶ γιὰ τὴν ἀδυναμία πού βρισκόμουν τώρα, ἀφοῦ ἔδοξα τὴ μικρὴ περιουσία πού μοῦ εἶχε ἀφήσει ὁ πατέρας του, νὰ ἐξακολουθήσω νὰ τὸν σπουδάσω.

— Ὁρατὰ ψέμματα ἀράδιασες...

— Ὅχι, δὲν ἦταν ψέμματα ὅλα! Ψιθύρισε ἡ Ἰδα δακρῦζοντας. Ὁ Τζᾶκ εἶχε ἀληθινὴ κλίση στὰ γράμματα. Τὸ ἔλεγε κί' ὁ κ. Ριβάλ. Κί' ἂν εἶχα ἀπὸ τότε αὐτὰ τὰ λεπτὰ... τὸ παιδί μου δὲν θὰ γινόταν σιδεράς στὸ Ἰντρέ, δὲν θὰ χαλοῦσε μὲ τοὺς ἐργάτες καὶ δὲν θὰ κατανοῦσε κλέφτης...

— Δὲν πειράζει, ἀποκρίθηκε χωρὶς νὰ θυμώσῃ αὐτὴ τὴ φορά ὁ Νταρζαντόν. Ὑπάρχει ἀκόμα καιρὸς νὰ διορθωθῇ. Θὰ πληρώσουμε τὶς ἑξῆ χιλιάδες τοῦ Ρουντίκ καὶ μὲ τὶς ἄλλες τέσσερις νὰ τοῦ ἐξαφαλίσουμε ἕνα κελλὶ στὴν «Πατρικὴ Οἰκία» γιὰ δύο-τρία χρόνια. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ κάμουμε ἴσως τὸν κλέφτη τίμιον ἄνθρωπον.

Ἡ Ἰδα ἔσκυψε τὸ κεφάλι.

— Θὰ κάμω ὅ,τι θελήσῃ.

— Καὶ θὰ κάμῃς πολὺ καλὰ, τῆς ἀποκρίθηκε, νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆς πᾶς αὐτὸ τὸ ἀφηνιασμένον ἀλογάκι. Εἶδες πού τὸ κατάντησε ἡ μητρικὴ σου ἀδυναμία. Ἄφησε νὰ τὸ ἀναλάβω ἐγὼ. Ἡ θὰ τὸ συντρίψω, ἢ θὰ τὸ δαμάσω!

Δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε. Τὴν κρατοῦσε ἀκόμα ἡ χαρὰ πού τὸ παιδί τῆς θὰ γλύτωνε τὴ φυλακὴ... Ἀποφάσισαν νὰ φύγουν τὸ ἴδιον βράδον γιὰ τὸ Ἰντρέ. Μόνον πού γιὰ νὰ παυλᾶξῃ τὴ γυναίκα του ἀπὸ μιὰ τόσο μεγάλη ταπεινώσιον, ὁ Νταρζαντόν θὰ τὴν ἀφινε νὰ περιμένῃ στὸ Κάτω-Ἰντρέ καὶ θὰ πηγαίνει μόνος του, νὰ δώσῃ τὰ λεπτὰ καὶ νὰ πάρῃ ἀμέσως τὸ «παλιόπαιδον», πού θὰ τὸ κλείνει στὴν «Πατρικὴ Οἰκία».

(Ἀκολουθεῖ)

Ο πατέρας κι' η μητέρα του Νίλς πάνε στην έκκλησιά...

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νομπελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΛΣ

Ο νάνος (*) Κυριακή, 20 Μαρτίου

Μιά φορά ήταν ένα αγораκι. Ήταν 14 ετών άπ'άνω-κάτω, ψηλό και καλοκαμωμένο, με μαλλιά ξανθά σαν τὸ λινάρι. Μεγάλη ὄρεξη γιὰ δουλειὰ δὲν εἶχε. Τοῦ ἄρεσε περισσότερο νὰ τρώῃ καὶ νὰ κοιμάται κ' ἡ μεγαλύτερή του εὐχαρίστηση ἦταν ὅταν μποροῦσε νὰ παίξῃ κανένα ἄσχημο παιχνίδι σὲ κάποιον.

Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ἦταν Κυριακὴ καὶ ὁ πατέρας κ' ἡ μητέρα τοῦ μικροῦ ἐτοιμάσθηκαν νὰ πάνε στὴν ἐκκλησιὰ. Ὁ μικρὸς καθόταν μετὰ τὰ μανικοπουκάμισα πάνω στὸ τραπέζι καὶ συλλογιζόταν τί καλὴ τύχη εἶχε ποὺ ὁ πατέρας του κ' ἡ μητέρα του θὰ ἔβγαίναν ἔξω κ' ἔτσι θὰ μποροῦσε γιὰ κάμποση ὥρα νὰ μείνῃ μόνος στὸ σπίτι καὶ νὰ κἀνῃ ὅ,τι τοῦ ἄρεσε.

Σὰ νὰ εἶχε μαντεύσει ὅμως ὁ πατέρας τὴ σκέψη τοῦ μικροῦ· γιὰτὶ ἐκεῖ ποὺ θρῆσκόταν στὸ κατώφλι, κοντοστάθηκε καὶ τοῦ εἶπε: — «Μιὰ καὶ δὲν θέλεις νὰ βρῆς μετὰ τὴν μητέρα σου καὶ μετὰ τὴν ἐκκλησιὰ, πρέπει τοῦλάχιστο νὰ διαβάσῃς τὴν Ἑρμηνεῖα στὸ σπίτι (**). Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ τὸ κἀνῃς; — Ναι, εἶπε τὸ παιδί, στὸ ὑπόσχομαι.»

Ἀπὸ μέσα τοῦ ἔμως συλλογιζόταν, φυσικά, ὅτι δὲν θὰ διάβαζε παρὰ μόνον ὅσο θὰ τοῦ ἔκανε εὐχαρίστηση.

Στὸν μικρὸ ἐφάνηκε ὅτι ποτὲ ἡ μητέρα του δὲν εἶχε δεῖξει τόση γρηγοράδα ὅση τώρα. Γιὰ μιὰ στιγμὴ δρέθηκε κοντὰ στὸ ράφι ποὺ ἀκουμποῦσαν τὰ βιβλία, κατέβασε τὸ βιβλίον

(*) Οἱ «Νάνοι» εἶναι κάτι υπερφυσικὰ ὄντα, πολὺ μικρὰ, ποὺ βρισκονται σὲ κάθε σπίτι καὶ φυλάνε τοὺς ἐνοίκους τοῦ ἀπὸ κλέφτες καὶ φωτιά, καὶ φροντίζουν γιὰ τὴν αὐτοῦ τῆς περιουσίας τους. Εἶναι τὰ ἀγαθοποιὰ πνεύματα κάθε σουηδικοῦ σπιτιοῦ. — Σ. τ. Μ.

(**) Ὁ Λουθήρος ἔχει ἐρμηνεύσει καὶ ἀναπτύξει τὸ Ἑθαγγέλιον κάθε Κυριακῆς. Ὁλες αὐτὲς οἱ ἐρμηνεῖες εἶναι συγκεντρωμέναι σ' ἕνα βιβλίον καὶ διαβάζονται μετὰ τὸ Ἑθαγγέλιον σ' ὅλες τὰς ἐκκλησίας τῶν Διαμαρτυρομένων. Τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ ἔχει φυσικά στὸ σπίτι τοῦ κάθε καλοῦ Χριστιανὸς ὅπως ἔχουμε μετὰ τὴν Σύνοψιν. — Σ. τ. Μ.

μετὰ τὴς Ἑρμηνεῖες τοῦ Λουθήρου, τὸ ἀνοίγει στὸ φύλλον ποὺ θὰ διαβάσῃς ἐκείνη τὴν ἡμέρα, καὶ τὸ ἀκούμπησε στὸ τραπέζι ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸ παράθυρο. Πῆρε τὸ Ἑθαγγέλιον, τὸ ἀνοίξε κ' αὐτὸ στὸ ὠρισμένο μέρος καὶ τὸ ἀκούμπησε δίπλα στὸ ἄλλο βιβλίον. Ἐπειτα τράβηξε κοντὰ στὸ τραπέζι τὴν μεγάλη πολυθρόνα ποὺ εἶχαν ἀγοράσει πέρου ἀπ' τὸ σπίτι τοῦ παπᾶ στὸ Βάμμενχεγκ. Σ' αὐτὴ τὴν πολυθρόνα δὲν καθόταν ποτὲ κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' τὸν πατέρα.

Ὁ μικρὸς συλλογιζόταν, ὅτι ἡ μάνα του ἔμπαινε ἀδίκαια σὲ κόπο κάνοντας ὅλες αὐτὲς τὴς προσευχάς, γιὰτὶ δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ διαβάσῃ παραπάνω ἀπὸ μιὰ ἢ δυὸ σελίδες. Ἀλλὰ γιὰ δευτέρη φαρὰ τοῦ φάνηκε ὅτι ὁ πατέρας του μποροῦσε νὰ διαβάσῃ μέσα στὸ μυαλό του· γιὰτὶ τὸν ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε αὐστηρά:

— Κοίταξε νὰ διαβάσῃς μετὰ προσοχὴ. Ἀμα γυρίσουμε, θὰ σὲ ρωτήσω γιὰ κάθε μιὰ φράση καὶ ἀλλήμονό σου ἀν' ἔχῃς τίποτα πηδῆξει!

— Ἡ Ἑρμηνεῖα εἶναι δεκατεσεράμισυ σελίδες, εἶπε κ' ἡ μητέρα. Ἄν θέλῃς νὰ τελειώσῃς γρήγορα, πρέπει νὰ γρήγορα νὰ διαβάσῃς ἀπὸ τώρα.

Ἄμα εἶπαν αὐτὰ, ἐφυγαν ἐπιτέλους· καὶ ἔταν ὁ μικρὸς πλησίασε τὴν πόρτα καὶ τοὺς εἶδε νὰ τραβάνε μακριὰ, νόμισε πὼς ἦτανε πιασμένοι σὲ μιὰ φάκα.

«Τώρα καμαρώνουμε, σκεπτόταν, ποὺ τὰ κατὰφεραν ὅλα ἔτσι καλὰ καὶ ποὺ ὅσο λείπουνε, ἐγὼ πρέπει νὰ διαβάσω μετὰ στὸ σπίτι.»

Ὁ πατέρας του ὅμως κ' ἡ μητέρα του κάθε ἄλλο παρὰ καμαρώνανε. Φτωχοί, ὅταν κολλίγοι ποὺ τὸ μικρὸ τους κτήμα δὲν ἦταν μεγαλύτερο ἀπὸ ἕνα περικόβι, ὅταν πρωτοθῆσανε στὸ κτήμα αὐτὸ, δὲν μποροῦσαν νὰ τρέφουνε παρὰ μόνον ἕνα γουρούνι καὶ κἀνα δυὸ κότες.

Ἦταν ὅμως ἄνθρωποι πολὺ ἐργατικοὶ καὶ οἰκονόμοι καὶ τώρα εἶχανε καὶ χῆνες κ' ἀγελάδες. Εἶχαν πάει πολὺ γρήγορα μπροστὰ καὶ θὰ εἶχαν κάθε λόγο νὰ εἶναι εὐχαριστημένοι πηγαίνοντας στὴν ἐκκλησιὰ, ἀν δὲν γύριζε ὁ νοῦς τους στὸ παιδί τους.

Ὁ πατέρας του παραπονιότανε ποὺ ὁ μικρὸς ἦταν τόσο ὀκνὸς καὶ δὲν ἤθελε νὰ μάθῃ τίποτα στὸ σχολεῖο, κ' εἶλεγε πὼς ἦταν τόσο ἀκαμάτης, ὥστε διὰ τῆς βίας τὸν ἔβαζαν νὰ βόσκη καὶ νὰ φυλάῃ τὴς χῆνες.

Ἡ μητέρα δὲν εἶχε σὲ τίποτα νὰ τοῦ ἀντιμιλήσῃ, ἦταν ὅμως πολὺ λυπημένη ποὺ ὁ γιὸς τῆς ἦταν τόσο ἄγριος καὶ κακὸς καὶ σκληρόκαρδος μετὰ τὰ ζῶα καὶ μοχθηρὸς μετὰ τοὺς ἀνθρώπους.

— Ἄχ! νὰ τοῦ παίρνει ὁ Θεὸς ὅλη τὴν κακία ποῦ ἔχει μέσα του καὶ νὰ τοῦ δαξέ μιὰν ἄλλη καρδιά! ἀναστένανε ἡ μητέρα. Θὰ μᾶς ρίξῃ καὶ μᾶς καὶ τὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτὸ στὴ δυστυχία.

Ὁ μικρὸς ὥστόσο συλλογιζόταν πολλὴν ὥρα, ἀν ἔπρεπε ἢ ὄχι νὰ διαβάσῃ τὴν Ἑρμηνεῖα. Στὸ τέλος ὅμως βρῆκε ὅτι ἦταν πιὸ σωστὸ αὐτὴ τὴν φαρὰ νὰ ὑπακούσῃ. Κάθησε λοιπὸν στὴ μεγάλη πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ διαβάσῃ. Ἀφοῦ ὅμως διάβασε μούρμουριστὰ γιὰ λίγην ὥρα, τοῦ φάνηκε πὼς τὸν νανοῦριζε ὁ ἴδιος ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του κ' ἔνοιωσε πὼς ἄρχισε νὰ κουτουλάῃ.

Ἐξω ἦταν ὁ ὠραιότερος ἀνοιξιὰτικὸς καιρὸς. Ἦταν ἀκόμη εἴκοσι Μαρτίου, ἀλλὰ τὸ σπίτι τοῦ μικροῦ βρισκόταν κάτω στὸ χωριὸ Βεσβέμμενχεγκ, στὸ νότιο Σόνεν, δηλαδὴ στὸ κατώτερο ἄκρο τῆς Σουηδίας κ' ἐκεῖ ἡ ἀνοιχτὴ βασιλευε κιόλας ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Τὰ δένδρα δὲν εἶχαν ἀκόμη πρανίσει, ἀλλὰ ἀπὸ παντοῦ πετάγονταν χλωροὶ βλαστοί. Τὰ χιόνια εἶχαν λυῶσει σ' ὅλες τὴς μεριὲς κ' ὅλες οἱ γούδες καὶ οἱ λάκκοι ἦταν γεμάτοι νερά. Ἐδῶ κ' ἐκεῖ πρανίσει τὸ χορτάρι, κ' ὁ θάμνος κοντὰ στὸ φράχτη τῆς αὐλῆς ἦταν γεμάτος λουλουδάκια.

Τὸ δάσος πέρα στὸν ὀρίζοντα φαίνονταν πιὸ πυκνὸ καὶ σκοτεινὸ, κ' ἔπάνω ἀπ' τὴ γῆ ἀπλωνόταν ὁ καθάριος καὶ γαλάζιος οὐρανός. Ἡ πόρτα τοῦ σπιτιοῦ ἦταν μισάνοιχτη κ' ἀπὸ μέσα μποροῦσε κανεὶς νὰκούῃ τὸ χλωρὸ κελᾶδῆμα τῶν κορυδαλῶν.

Οἱ κότες καὶ οἱ χῆνες πήγαιναν πέρα-δῶθε στὴν αὐλή, κ' οἱ ἀγελάδες ποὺ ἐνοιωθάν νὰ φθάνει ὡς τὸ σταυλο τους τὸ ἀνοιξιὰτικο ἀεράκι, μούγγριζαν κάθε ὥρα «μού, μού».

Ὁ μικρὸς διάβαζε καὶ κουτούλιζε καὶ πολεμοῦσε μετὰ τὸν ὕπνο.

«Ὅχι, εἶλεγε, δὲν θέλω ν' ἀποκοιμηθῶ. Γιὰτὶ ἀλλοιῶτικα θὰ πρέπει ὅλο τὸ πρωὶ νὰ κάθομαι ἔδῳ καὶ νὰ διαβάσω.»

Ἀλλὰ μετὰ ὅλη τὴν καλὴ θέληση ποὺ εἶχε, δὲν βᾶστηξε ὡς τὸ τέλος—κ' ἀποκοιμήθηκε.

Δὲν κατάλαβε ἀν εἶχε κοιμηθεῖ λίγην ἢ πολλὴν ὥρα, ξύπνησε ὅμως ἀπὸ ἕνα ἑλαφρὸ θόρυβο ποὺ ἀκουγόταν

πίσω ἀπ' τὴν πολυθρόνα ποὺ καθόταν. Ἀκριβῶς ἀπέναντί του ἦταν ἕνας μικρὸς καθρέφτης καὶ μέσα σ' αὐτὸν ἔδλεπε κανένας δλόκληρη τὴν κάμαρα. Τὴν στιγμὴ λοιπὸν ποὺ σήκωσε τ' ἀγόρι τὸ κεφάλι του, ἡ ματιὰ του ἔπεσε στὸν καθρέφτη, καὶ τότε εἶδε ὅτι τὸ σκέπασμα ἀπ' τὴν κασέλα τῆς μητέρας του ἦταν σηκωμένο.

Ἡ μητέρα του εἶχε μιὰ μεγάλη καὶ βαρεῖα ὀρθίνη κασέλα, ποὺ δὲν τὴν ἀνοίγε κανένας ἄλλος ἀπ' αὐτήν. Ἐκεῖ φύλαγε ὅλα τῆς τὰ πράγματα ἔσα εἶχε κληρονομήσει ἀπ' τὴν δικὴ τῆς τὴν μητέρα κ' ὅ,τι ἄλλο τῆς ἦταν πολὺ ἀγαπητό. Ἦταν βαλμένες ἐκεῖ μέσα μερικὲς παλιὲς χωριὰτικες φορεσιὲς ἀπὸ κόκκινο πανί, μετὰ κοντὸ μπούστο καὶ φαριδιὲς σκουρμένες φούστες, καὶ μετὰ προσθῆλλες κεντημένες ὄλο μετὰ μαργαριτάρια. Βρισκόταν ἀκόμα ἐκεῖ—μέσα κ' ἄσπρα κολληρισμένα μαντήλια τοῦ κεφαλοῦ κ' ἀκόμα παλιὲς βαρεῖες καδένες κ' ἀσημένια θηλυκωτήρια. Τώρα πιά οἱ χωρικοὶ δὲν φοροῦν τέτοια ρούχα. Ἡ μητέρα εἶχε ἀκεφθεῖ πολλὲς φορὲς νὰ τὰ πουλήσῃ, ἀλλὰ δὲν τῆς βῆκε νὰ τὰ πωλῇ καὶ νὰ κἀνῃ ἕνα τέτοιο πράγμα.

Ἐδλεπε λοιπὸν ὀλοκάθαρον ὁ μικρὸς μετὰ τὸν καθρέφτη ὅτι τὸ σκέπασμα τῆς κασέλας ἦταν σηκωμένο. Δὲν μποροῦσε νὰ ἐνοήσῃ πὼς μπόρεσε νὰ γίνῃ αὐτό, γιὰτὶ θυμόταν πὼς ἡ μητέρα του, πρὶν νὰ φύγῃ, εἶχε κλειδώσει τὴν κασέλα. Ἐνα τέτοιο πράγμα δὲν θὰ τόκανε ποτὲ ἡ μητέρα του, νὰ φέρῃ τὴν κασέλα ἀνοιχτὴ ἐνῶσω αὐτὸς θὰ βρισκόταν μόνος στὸ σπίτι. Τὸν ἔπιασε μιὰ ἀόριστη ἀνησυχία. Φοβήθηκε ὅτι κανένας κλέφτης θὰ τρύπωσε στὸ σπίτι καὶ δὲν τολμοῦσε νὰ κουνηθῇ ἀπὸ τὴ θέσση του, ἀλλὰ καθόταν σιωπηλὸς καὶ κοίταξε μ' ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια τὸν καθρέφτη.

Ἐκεῖ ποὺ καθόταν καὶ περιμένε νὰ φανερωθῇ ἴσως ὁ κλέφτης, ἄρχισε νὰ ρωτᾷ τὸν ἑαυτὸ του τί μποροῦσε νὰ κἀνῃ ἢ μικρὴ σκιά ποὺ ἔδλεπε στὴν ἄκρη τῆς κασέλας. Κοίταξε καὶ ἔανακοίταξε καὶ δὲν ἤθελε νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ εἶχε νομίσαι στὴν ἀρχὴ πὼς ἦταν μιὰ ἀπλή σκιά, ἄρχισε λίγο-λίγο νὰ γίνεται πιὸ καθαρὸ καὶ σὲ λίγο τὸ ἀγόρι παρατήρησε πὼς ἦταν ἕνα πράγμα ζωντανό. Καὶ σ' ἀλήθεια δὲν ἦταν τίποτ' ἄλλο παρὰ ἕνας μικρὸς νᾶ-

νος ποὺ καθότανε στὴν ἄκρη τῆς κασέλας!

Ὁ μικρὸς εἶχε ἀκούσει βέβαια νὰ μιλάνε γιὰ νάνους, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶχε βάλει στὸ μυαλό του ὅτι μποροῦσε νάνα τόσο δα μικροί. Ὁ νάνος ποὺ καθότανε στὴν ἄκρη τῆς κασέλας, δὲν ἦτανε ψηλότερος ἀπὸ μιὰ σπιθαμὴ. Τὸ πρόσωπό του ἦταν γέρικο καὶ ζαρωμένο καὶ φοροῦσε ἕνα μαῦρο μακρὸ σακάκι, κοντὰ παντελόνια κ' ἕνα φαρδὺ μαῦρο καπέλλο. Ἦταν πολὺ νόστιμος καὶ λεπτοκαμωμένος μετὰ τὴς ἄσπρες του νταντέλλες στὸ γιακά καὶ

χνίδι: νὰ τὸν ρίξῃ στὴν κασέλα καὶ νὰ τὸν κλειδώσῃ ὕστερα μέσα, ἡ κανὲν' ἄλλο τέτοιο.

Ν' ἀγγίξῃ τὸ νάνο μετὰ τὰ χέρια του, αὐτὸ βέβαια δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ κἀνῃ. Καὶ γι' αὐτὸ τὸ λόγο κοίταζε στὴν κάμαρα ἕνα γύρο, γιὰ νὰ βρῇ κανένα κατάλληλο ἐργαλεῖο. Τὰ μάτια του ἔπεσαν ἀπὸ τὸν καναπέ στὸ γωνιακὸ τραπέζι, κ' ἀπὸ τὸ τραπέζι στὸ τζάκι. Μετροῦσε μετὰ τὸ δλέμμα του τὰ τσουκάλια καὶ τοὺς τετζερέδες ποὺ ἦσαν ἀκουμπισμένοι σ' ἕνα ράφι δίπλα στὸ τζάκι, τὴν στάμνα τοῦ νεροῦ ποὺ ἦτανε πλάι στὴν πόρτα, τὰ κουτάλια, τὰ πηροῦνια, τὰ μαχαίρια καθὼς καὶ τὰ πιάτα καὶ τὴς πιατέλες ποὺ φαίνονταν μεσ' ἀπ' τὴ μισάνοιχτη πόρτα τοῦ ντουλαπιοῦ. Κοίταξε καὶ τὸ τουφέκι τοῦ πατέρα του ποὺ ἦταν κρεμασμένο στὸν τοῖχο, δίπλα στὰ κάδρα τοῦ βουλιᾶ καὶ τῆς βασιλίσσας τῆς Σουηδίας, καθὼς καὶ τὰ γερᾶνια καὶ τὴς φούξιες ποὺ ἀνθίζαν μεσ' στὴς γλάστρες ἀπάνω στὸ πρεβάζι τοῦ παραθυριοῦ.

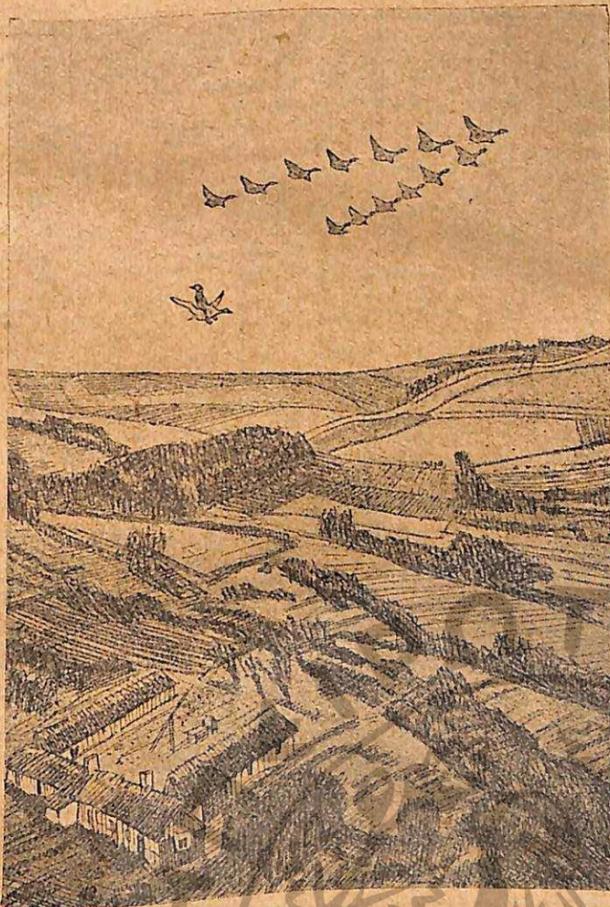
Στὸ τέλος-τέλος ἡ ματιὰ του ἔπεσε σὲ μιὰ παλιὰ ἀπόχη ποὺ κρεμότανε ἀπέναντί του, δίπλα στὸ παράθυρο. Μόλις ἀντίκρυσε τὴν ἀπόχη, ἀμέσως τὴν ἄρπαξε στὰ χέρια του καὶ τὴν ἄπλωσε κατὰ τὴν κασέλα. Καὶ τάχασε μετὰ τὴν τύχη ποὺ εἶχε. Γιὰτὶ σ' ἀλήθεια κ' ὁ ἴδιος δὲν κατάλαβε πὼς ἔγινε αὐτὸ τὸ πράγμα· ἀλλὰ ὁ νάνος ἦτανε κιόλα πιασμένος. Ὁ κηκόμορος ὁ ἀνθρωπάκος βρισκότανε μετὰ τὸ κεφάλι κατὰ κάτω μέσα στὴ μακριὰ ἀπόχη καὶ δὲν τὰ κατὰφερνε νὰ βγῇ.

Τὴν πρώτη στιγμὴ, δὲν ἤξερε ὁ μικρὸς τί νὰ κἀνῃ μετὰ τὸν ἀνθρωπάκο. Στρίφογύριζε μὴ νὰ ἔλῃ τὴν ὥρα τὴν ἀπόχη, γιὰ νὰ μὴ βρῇ καιρὸ ὁ νάνος καὶ ξεφύγῃ.

Ὁ ἀνθρωπάκος ἄρχισε νὰ τοῦ μιλάῃ. Τὸν ἐκέλευε καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἐλευθερία του καὶ τοῦλεγε ὅτι τόσα χρόνια εἶχε κἀνει ἕνα σωρὸ καλὰ στὴν οἰκογένεια του κ' ἄξιζε σ' ἀλήθεια νὰ τὸν μεταχειρίζονται λίγο καλύτερα. Ἄν τὸν ἄφινε ὁ μικρὸς ἐλεύθερο, θὰ τοῦδιν' ἕν' ἀσημένιο τάλληρο, μιὰ καδένα ἀσημένια κ' ἕνα χρυσὸ φλουρί πιὸ μεγάλο ἀπ' τὸ ρολοῖ τοῦ πατέρα του.

Στὸν μικρὸ δὲν φάνηκαν τὰ λύτρα τόσο πολὺ σπουδαῖα. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ εἶχε στὰ χέρια του τὸν νάνο, ἄρχισε νὰ τὸν φοβάται.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΕΟΥΛΗ

Στὴν ἀρχὴ τοῦ ταξιδιοῦ, ὁ Νίλς στὴν ἀκρὴ τῆς χῆνας, ἀπάνω ἀπ' τὸ χωριὸ του.

στὰ μανίκια, μετὰ τὴς φιοῦμιπες στὰ παπούτσιά του καὶ μετὰ τὴς καλτσοδέτες τοῦ δεμένους φιοῦγκο. Ἦκεῖνη τὴ στιγμὴ μὴ ἔδοξε μιὰ κεντητὴ μπροσθῆλλα ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴν κασέλα καὶ τὴν κοίταξε μετὰ τόση προσοχὴ, ὥστε δὲν παρατήρησε πὼς ὁ μικρὸς εἶχε ξυπνήσει. Τὸ παιδί τὰ εἶχε ἐντελῶς χαμένα βλέποντας τὸ νάνο. Φόβο ἀληθινὸ δὲν αἰσθανόταν. Τί νὰ φοβῆθῃ ἀπὸ ἕνα τόσο μικρὸ ἀνθρωπάκο; Καὶ μιὰ κ' ὁ νάνος ἦταν τόσο βοθημένος στὴ δουλειὰ του, ὥστε δὲν ἔδλεπε οὔτε ἀκουγε ὅ,τι γινόταν, ὁ μικρὸς αἰσθάνθηκε μεγάλη ὄρεξη νὰ τοῦ παίξῃ ἕνα παι-

ΤΟ ΧΥΜΕΝΟ ΣΙΤΑΡΙ

Τὸ μεγάλο ἐγγλέζικο δαπόρι ξεφύρτωνε στὸ μῶλο σιτάρι ἀπὸ τὸν Καναδά. Τὰ βίντζια του ἀρπαζαν εἰκοσι-εἴκοσι, τριάντα-τριάντα τὰ σακκιά καὶ τὰ ἀπέθεταν μιλιακά-μιλιακά στὴ μαούνα. Στὸ μῶλο, ἐργάτες ξυπόλητοι, μὲ τὰ παντελόνια σηκωμένα ἔως τὰ γόνατα, μ' ἓνα μαντίλι δεμένο στὸ κεφάλι, ἀρπαζαν τὰ σακκιά, ὅπως παίρνω ἐγὼ τὸν κονδυλοφόρο στὸ χέρι, τζάδων στὴν πλάστιγγα καὶ κατόπι στὸ κάρο ποὺ περιέμενε δίπλα.

Ἀπ' τὶς τρύπες τῶν σακκιῶν, ξέφευγαν μερικά σπειριά σιτάρι κάτω στὶς πλάκες τοῦ μῶλου. Δὲν πήγαιναν ὅμως χαμένα. Δυὸ πελάτες τὰ διαμφοδοῦσαν αὐτὰ τὰ σπειριά:

Μιά γριούλα μὲ κουρελιασμένα ρούχα, γερμένη πολὺ ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ χρόνου καὶ τὸ βάρος τῆς φτώχειας, μὲ χαρακτηρισμὸ βαθιὰ τὸ πρόσωπο ἀπὸ τὴ δυστυχία, μ' ἓνα φράσι στὸ χέρι καὶ μιὰ σκούπα στὸ ἄλλο, ἐσάρωνε μὲ προσοχὴ τὰ σπειριά ἀνακατωμένα μὲ χώμα.

Ὁ ἄλλος πελάτης ἦταν ἓνας σπουργίτης. Κομπὸς-κομπὸς καὶ σβέλτος, κηδοῦσε μὲ τὰ δυὸ του πόδια μαζὶ καὶ δειλὰ-δειλὰ πλησίαζε τὴν κοινὴ λεία, ἀρπαζε ἓνα σπειράκι σιτάρι σὰν κλέφτης κι' ἐφευγε. Ὅταν, ἐκεῖ στὸ ἄλλο μέρος τοῦ μῶλου, τῶτρωγε μὲ ἡσυχία, ξαναγύριζε στὸ ἴδιο μέρος κι' ἔκλεβε ἄλλο.

Δυὸ ὄντα στὸν κόσμον αὐτὸν ζοῦν ἀπὸ τὸ χυμένο σιτάρι: ἡ ἀπροσάταυτη γριούλα καὶ ὁ κομπὸς σπουργίτης.

Ὅταν τὸ μεσημέρι, στὸ σπίτι τοῦ ἀδερφοῦ μου, ἔτρωγα νόστιμα φαγιὰ καὶ φριζικὰ μῆλα, δὲν μπορούσα νὰ λησμονήσω τὴν γριούλα τοῦ μῶλου καὶ τὸ σπουργίτη.

Μῶλος Πατρῶν, 18 Νοεμβρίου 1926 Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

GIACOMO LEOPARDI (*)

ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ἔρχεται ἡ κόρη πέρα ἀπ' τὸν κάμπο, Μὲ τὸ χαμήλωμα τοῦ ἡλίου, Χόρτα ἔχει φέρει καὶ στ' ἄλλο χέρι Βασταί ρόδα καὶ βιολέτες Καί, ὅπως πάντα συνηθίζει, Εἶν' ἔτοιμη γιὰ νὰ στολίση Τὴν κόρη, αὔριο, καὶ τὸ στήθος. Μὲ τίς γειτόνισσες τίς ἄλλες Ἄνταμα, πλέκει ἡ γοῦα στὴ σκάλα, Ἄπέναντι στὴν ὦρα δύση, Καὶ τὰ καλά της νιάτα ἱστορίζει, Πῶς τίς γιορτάδες στολιζόταν, Ποῦ τότε ἀκόμα, γερὴ, σβέλτα, Χόρευε ἀνάμεσα σὲ κείνους Ποῦχε συντρόφους στὸν καιρὸ της.

Μὰ πιά κάθε μορφή μαυρίζει Ἔρχεται μαῖορο δέλι καὶ ἀπλῶνε Ἡσοῖους στοὺς λόφους καὶ στίς στέγες, Ἐνῶ φεγγάρι ὄχρὸ σιγοπροβαίνει. Δίνει ἡ καμπάνα τὸ σημεῖο Τῆς γιορτῆς ποὺ αἶριο ξημερώνει. Καὶ ἄλλες σ' αὐτὸ τὸν ἦχο Πῶς ἡ καρδιά παρηγοριέται. Νά, τὰ παιδιὰ φαίρα φωνάζουν Στὸ χωριὸ τὴν πλατεῖα μαζεμένα, Κ' ἐδῶ κι' ἐκεῖ χοροπηδώντας, Ἐγαν εὐθύμο θόρυβο γάνουν. Καὶ στ' ἀναμταξὺ γυρίζει Ὁ σκαφτιάς, σφουρίζοντας, στὸ σπίτι Καὶ σκέφτεται τὴν αὐρινὴ τὴ σχολή.

Γυρίζω καὶ δὲ βρίζω κανένα. Τὸ κάθε πράγμα, πιά σσιπταίνει, Ἐκτός ἀπ' τὸ σφυρὶ, τὸ πριόνι Τοῦ μαραγκοῦ, ποὺ ξαγυρνῶνει Στὸ κλειστὸ μαγαζὶ μὲ τὸ λυγάρι, Καὶ βιάζεται καὶ κοπιάζει Τὴ δουλειὰ νὰ τελειώσῃ πρὶ φέξη. Καλὸδεχτῆ, σήμερα, μέρα Εἶναι χαρὰ κι' ἐλπίδα γεμάτη Ἐλίψη, αὔριο, μεγαχολία Θὰ φέρουν οἱ ὄρες, στὴ δουλειὰ πάλι Τὴ σκέψη του καθένος θάχη... Ὡ, αὐ παιδιὰ χαριτωμένον, Εἶν' ὁ καιρὸς σου μιὰ ἀνθισμένη Ἐποχὴ καὶ μέρα βλογημένη.

(*) Περιληπτικὸ βιογραφικὸ σημεῖωμα γιὰ τὸν Τζιζκομο Λεοπαρτί ἐγράψαμε στὰ σέλιζα τοῦ μεταφρασμένου διηγήματος τῆς Ματθίλδης Σερῶ «Παιδικὸ Τύποι», Διάπλ. φυλλ. 8, 23 Ἰανουαρίου 1926. — [Σ. τ. Μ.]

Μέρα γαλήνη, φῶς γεμάτη, Ποῦνα μπρός στὴ γιορτὴ τῆς ζωῆς σου. Χαίρου τὴ γλυκεῖαν ἐποχὴ σου Ποῦ εἶναι τόσο εὐτυχισμένη. Ἄλλο δὲ λέω, μόν' ἡ γιορτὴ σου Νάργη καὶ νὰ μὴ σὲ λυπήσῃ. (*) (Ἀπ' τὸ Ἱταλικὸ) ΣΠΥΡΟΣ Μ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΧΙΛΙΑ-ΜΥΡΙΑ

ΑΣ ΗΘΕΛΕ ΠΑΡΕΙ

Κάποιος ἔδωσε σ' ἓναν κατεργάρη νὰ τοῦ φυλάξῃ δέκα γάλους. Ὁ κατεργάρης ἔφαγε τὸν ἓνα. Κι' ὅταν ὁ νοικοκύρης γύρισε νὰ τοὺς πάρῃ, τοὺς βρῆκε ἔννια.

— Τί ἔγινε ὁ ἄλλος; εἶπε. Ἐγὼ δέκα σοῦδωσα νὰ μοῦ φυλάξῃς.

— Μὰ δέκα εἶναι, ἀποκρίθηκε ὁ κατεργάρης δὲν τοὺς μέτρησες καλά.

— Ὅχι εἶναι ἔννια ὄχι εἶναι δέκα· κι' ἡ φιλονεικία ἐξακολούθησε. Ἐπιτέλους ὁ νοικοκύρης ἐπρότεινε:

— Θέλεις νὰ σοῦ ἀποδείξω πῶς εἶναι ἔννια; Θὰ φωνάξω δέκα παιδιὰ ἀπ' τὸ δρόμο καὶ θὰ τοὺς πῶ νὰ πάρῃ τὸ καθένα ἀπὸ ἓνα γάλο. Νὰ ἴδῃς πῶς ἔνα παιδί θὰ περισσέψῃ.

— Μπράβο, δέχομαι.

Φώναξαν δέκα παιδιὰ καὶ τοὺς εἶπαν νὰ πάρῃ τὸ καθένα ἀπὸ ἓνα γάλο.

Φυσικά, ἓνα παιδί περισσεύε.

— Βλέπεις λοιπόν, εἶπε θριαμβευτικά ὁ νοικοκύρης στὸν κατεργάρη, πῶς αὐτὸ τὸ παιδί δὲν πῆρε;

Κι' ὁ κατεργάρης σηκώνοντας τοὺς ὄμους:

— Καὶ τί φταίω ἐγὼ; Ἄς ἤθελε πάρει. (Αὐτὸ)

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

(*) Στὴν τελευταία αὐτῆ στροφῆ, ὁ ποιητῆς παραβάλλει τὴν παιδικὴ ἡλικία μὲ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου. Ὅπως αὐτὸ ἔρχεται πρὶν ἀπ' τὴν Κυριακὴν, τὴ μέρα τῆς γιορτῆς, ἔτσι καὶ ἡ παιδικὴ ἡλικία ἔρχεται πρὶν ἀπὸ τὴ νιότη—τὴ γιορτὴ τῆς ζωῆς. Κι' ὅπως τὴ μέρα τῆς γιορτῆς θὰ σκεφθοῦμε ὅτι αἰβριο ξαναγράφεται ἡ συνηθισμένη ἐργασία, ἔτσι καὶ στὴ νιότη θὰ σκεφθοῦμε πῶς θέρθουν τὰ γεράματα, ὁ θάνατος... — [Σ.τ.Μ.]

ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΟΥ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ 1^{ης} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1926 ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΕΙ ΚΑΘΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ

Ὁ συνδρομητῆς ἢ ἀναγνώστης ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ μέρος στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ μας, πρέπει νὰ διαβάσῃ μὲ πολλὴ προσοχὴ αὐτὸν τὸν Ὁδηγὸ, γιὰ νὰ μίθῃ ὅλους τοὺς κανονισμοὺς καὶ νὰ συμμορφώνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἡ «Διάπλασις τῶν Παιδῶν». — Α' καὶ Β' Περίοδος. — Ὁ Τόμος τῆς «Διαπλάσεως». — Τόμοι Α' καὶ Β' Περίοδος. — Ἡ συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως». — Ἡ ταῖνιά τοῦ συνδρομητοῦ. — Ἀλλαγὴ ταῖνιάς ἢ διευθύνσεως. — Τὰ φύλλα ποὺ χάνονται. — Τὰ προνόμια τοῦ Συνδρομητοῦ.

1. — Ἡ «Διάπλασις τῶν Παιδῶν», περιοδικὸ γιὰ παιδιὰ καὶ ἐφήβους, ἰδρύθηκε τὸ 1879 ἀπὸ τὸν κ. Νικόλαο Π. Παπαδόπουλο, ποὺ ἀκόμα τὴν ἐκδίδει καὶ τὴν διευθύνει. Στὴν ἀρχή, (Α' Περίοδος), ἔβγαυε μιὰ φορὰ τὸ μῆνα σὲ μικρότερο σχῆμα ἀπ' τὸ σημερινόν. Ἐπειτα ἔγινε δεκαπενθήμερον. Κι' ἀπὸ τὸ 1894 ἔγινε ἑβδομαδιαῖον. Ἀπὸ τότε ὁμοῦς μεγάλωσε τὸ σχῆμα τῆς καὶ μῆτις σὲ Β' Περίοδος, αὐτῆς ποὺ ἐξακολουθεῖ.

2. — Σήμερα ἡ «Διάπλασις» βγαίνει κάθε Σάββατο. Κάθε φυλλάδιον ἔχει 8 σελίδες καὶ τὸ Α' κάθε μηνὸς ἔχει 12. Τὸ ἔτος ἀρχίζει τὴν 1 Δεκεμβρίον καὶ τελειώνει τὴν 30 Νοεμβρίον (αὐτὸ εἶναι τὸ διαπλασιακὸ λεγόμενον ἔτος). Κι' ὁ τόμος τῆς περιλαμβάνει τὰ φυλλάδια 12 μῆνου, 52 ἢ 53, κι' ἔχει 464—472 σελίδες μὲ 200—250 εἰκόνες.

3. — Ἡ ὕλη τῆς «Διαπλάσεως», κατὰ τὸ ἀνεκδοτὸν πρόγραμμά της, ἀετρεπὴν ἄμα καὶ διδακτικὴν εἶναι (ἀετρεπὴν ἄμα καὶ διδακτικὴν) εἶναι κυρίως μορφωτικὴ καὶ ἠθικοπλαστικὴ, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον πραγματογνωστικὴ κι' ἐγκυκλοπαιδική. Δημοσιεύει τρία ἢ τέσσαρα μυθιστορήματα τὸ ἔτος, γιὰ μικρότερα ἢ μεγαλύτερα παιδιὰ, χρονολογήματα σὲ θέματα καὶ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸν παιδικὸν κόσμον, («Ἀθηναῖκα Ἐπιστολά»), διηγήματα διάφορα, ποιήματα, θεατρικὰ ἔργα γιὰ παιδιὰ, γνωμικὰ κτλ. κτλ. Ὅλα αὐτὰ γράφονται ἢ μεταφράζονται ἀπὸ τοὺς τακτικούς της συνεργάτες, γνωστούς καὶ διαλεκτικούς λογοτέχνες. Ἀλλὰ κι' οἱ συνδρομηταὶ δημοσιεύουν στὸ φύλλον Πνευματικῆς Ἀσκήσεως, Παιδικὰ Πνεύματα, Μικρὰς Ἀγγελίας καὶ μικρὰ λογοτεχνικά τους ἔργα, ἐγκυρίσματα γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας ἢ βραβευόμενα στοὺς σχετικὸς Διαγωνισμούς. (Γιὰ ὅλα αὐτὰ βλέπε πρὶν κατωὶ στὰ σχετικά κεφάλαια.)

4. — Οἱ ἴδιοι κατὰ τὸ σχῆμα κι' ἀπάνω-κάτω κατὰ τὸν ὄγκον εἶναι κι' ὅλοι οἱ προηγουμένοι τόμοι τῆς Β' Περίοδος, ἀπὸ τὸ 1894 κι' ἐδῶθε. Ὑπάρχει ὅλη ἡ σειρά. Καὶ κάθε τόμος πωλεῖται: ἄρραφος δρ. 80 καὶ ραμμένους δρ.

85. Μὲ τὰ ταχυδρομικὰ γιὰ τὸ Ἐσωτερικόν, ὁ ἄρραφος δρ. 85 κι' ὁ ραμμένος δρ. 100. Γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν, ὁ ἄρραφος δρ. 98 κι' ὁ ραμμένος δρ. 103.

5. — Τῆς Α' ὄρας Περίοδος (1879—1893) οἱ τόμοι εἶναι μικρότεροι καὶ λεπτότεροι, γιὰτις κάθε τόμος περιλαμβάνει τὰ φυλλάδια μιᾶς μόνον ἐξαμηνίας, δηλαδή δώδεκα δεκαεξαεσέλιδα — κι' ἀπὸ τοὺς 24 ποὺ ἀποτέλουσιν τὴν Α' Περίοδος, δὲν ὑπάρχουν πιά παρά ὁ 7ος, ὁ 12ος, ὁ 14ος, ὁ 18ος, κι' ὁ 19ος. Καθέννας πωλεῖται δρ. 25, καὶ μὲ τὰ ταχυδρομικὰ, δρ. 28,50 γιὰ τὸ Ἐσωτερικόν καὶ δρ. 33 γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν. — (Τόμοι χουσόδοτοι δὲν ὑπάρχουν.)

6. — Γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς συνδρομητῆς στὴ «Διάπλασις», πρέπει νὰ στείλῃ τὸνοματεπώνυμό του δλόγραφο, καθαρό, καὶ μὲ τὸνομα τοῦ πατέρα του (ἀπαραιτήτου γιὰ νὰ μὴ γίνεταὶ σύγχυση) καὶ τὴν διεύθυνσίν του, μαζί μὲ τὸ ἀντίτιμο τῆς συνδρομῆς. Γιὰ τὸ Ἐσωτερικόν ἡ ετήσια εἶναι δρ. 80, ἡ ἐξαμηνίαν δρ. 45 κι' ἡ τριμηνίαν δρ. 25. Γιὰ τὴν Αἴγυπτον, ἡ ετήσια γόσια διατ. 50, γιὰ τὴν Ἀμερικὴν δολλάρια Α' καὶ γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα μέρη τὸ ἔξωτερικόν, σελίνια 10, (ἡ ἐξαμηνίαν καὶ τριμηνίαν ἀναλόγως). Τὸ φύλλον, γιὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρ. 2, καὶ γιὰ τὸ Ἐξωτερικόν 2½ πέννες. Καὶ τῶν προηγουμένων ἐτῶν τῆς Β. Περίοδος τὰ φύλλα, τὸ ἴδιο.

7. — Οἱ συνδρομῆς ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν 1η οἰουδηῆστος μηνός. Ἀλλὰ ὅποιον μῆνα κι' ἀν γραφῆ ἔγινε συνδρομητῆς, εἴτε στὸ μέσον εἴτε στὸ τέλος τοῦ διαπλασιακοῦ ἔτους, μπορεῖ, ἀν θέλει, νὰ κἀμὴ τὴν συνδρομὴ τοῦ νάχρηξῃ ἀπὸ τὴν 1η Δεκεμβρίον, ἀρκεῖ νὰ τὸ δηλώσῃ κατὰ τὴν ἐγγράφου του καὶ τότε λαβαίνει καὶ τὰ προηγούμενα φύλλα, ὅσα ἔχουν βγῆ μέχρι τοῦ μηνός ποὺ ἐγγράφεται, γιὰ νὰ ἔχη τὸν τόμον καὶ τὰ μυθιστορήματα τοῦ ἐξ ἀρχῆς.

8. — Ὁ συνδρομητῆς λαβαίνει τὸ φύλλον ταχυδρομικῶς μὲ τὴν διεύθυνσιν ποὺ δίνει ὅταν προηγογράφεται, τυπωμένην στὸ περιτύλιγμα ἢ στὴν ταῖνιά τοῦ φύλλου. Τὴν πρώτην φορὰ, ἡ ταῖνιά αὐτῆ τοῦ τυπώνεται χάρισμα. Ὅταν ὅμως ὁ συνδρομητῆς ἀλλάξῃ διεύθυνσιν, πρέπει, γιὰ νὰ τοῦ τυπωθῇ καινούργια ταῖνιά, νὰ στείλῃ γι' αὐτὴν, μαζί μὲ τὴν παρρηγελία τῆς ἀλλαγῆς, δρ. 5.

9. — Καμμιά φορὰ, ὁ συνδρομητῆς λαβαίνει τὸ φύλλον μὲ ταῖνιά, χειρόγραφον, ἀλλὰ προσορι- νὰ ὡς ποῦ νὰ εἴθῃ ἡ σειρά τῆς νὰ τυπωθῇ. — Οἱ ἀριθμοὶ καὶ τὰ

στοιχεῖα ποὺ ἔχει κάθε ταῖνιά συνδρομητοῦ (π. γ., Ω—μθ 18 κτλ.) εἶναι γιὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς διεκπεραίωσης καὶ δὲν ἐνδιαφέρουν καθόλου τὸν συνδρομητῆ.

10. — Ἡ διεκπεραίωσις τοῦ φύλλου γίνεται τακτικώτατη, μὲ μεγάλην προσοχὴν καὶ αὐστηρὸν ἔλεγχον. Γιὰ νὰ μὴ λήθῃ λοιπὸν ἓνας συνδρομητῆς τὸ φύλλον του, ἡ ἡ διεύθυνσις ποὺ ἔδωσε δὲν θάναί σωστικὴ καὶ ἀρκετὴ, ἡ τὸ φύλλον θὰ χάθῃκε στὸ ταχυδρομείον. Ἡ «Διάπλασις» ὅπως δὲν εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ξαναστέλλῃ φύλλα ποὺ τῆσπερα μιὰ φορὰ. Γι' αὐτὸ, κάθε παραγγελία γιὰ περισσόμενον φύλλον πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ τὸ ἀντίτιμό.

11. — Ἄμα λήξῃ ἡ συνδρομὴ τοῦ συνδρομητῆς, ἀν δὲν θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ, πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ πρῶτον φύλλον ποὺ θὰ λάβῃ μετὰ τὴ λήξιν, μαζί μὲ τὴν ταῖνιά του καὶ μὲ τὴ λήξιν, ἀπαράδεκτον. Ἄλλως πρέπει νὰ γανανέωσῃ τὴ συνδρομὴν τοῦ ἀμέσως, στέλλων τὸ ἀντίτιμό μὲ τὴν ταῖνιά του πάλι. Τὸ πρῶτον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρὴ ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

12. — Ὁ συνδρομητῆς ἔχει πολλὰ ὀφελήματα καὶ ἠθικὰ ὀφελήματα, προνόμια καὶ δικαιώματα, ποὺ δὲν τὰ ἔχει ὁ ἀπλὸς ἀγοραστής, καὶ πρῶτα-πρῶτα πληρώνει λιγότερα παρ' ἂν ἀγόρασε τὸ φύλλον κάθε Σάββατον ἀπ' τὸ γραφεῖο ἢ τὸν προμηθευτῆ. Ἐπειτα ἔχει τὸ δικαίωμα, αὐτὸς καὶ τ' ἀδελφία του, ὅσα θέλουν, νὰ πάρουν ψευδώνυμον. Καὶ συνδρομητῆς ἢ ἀδελφί συνδρομητοῦ μὲ ψευδώνυμον, ἔχει τὸ δικαίωμα α) νὰ λαβαίνει μέρος σ' ὅλους τοὺς Διαγωνισμούς δωρεάν, (ἐνῶ οἱ ἀγορασταὶ, οἱ συνδρομηταὶ καὶ τὰ δέλφια τῶν ποὺ δὲν ἔχουν ψευδώνυμον, πληρώνουν γι' αὐτοὺς χωριστά β) νὰλληλογραφῇ μὲ τὴν «Διάπλασιν» τακτικά, καὶ γ) νὰ γράφῃ στὴ Σελίδα τῆς Συνεργασίας. Ἡ Ἀλληλογραφία κι' ἡ Σελίδα εἶναι δυὸ σπουδαῖα προνόμια ἀποκλειστικὰ ἐκείνων ποὺ ἔχουν ψευδώνυμον. Ἀλλὰ μόνον οἱ συνδρομηταὶ καὶ τὰ δέλφια τῶν συνδρομητῶν ἔχουν δικαίωμα ψευδωνύμου. (Βλέπε Κεφ. Β')

13. — Ὁ συνδρομητῆς ἔχει τὸ δικαίωμα, αὐτὸς καὶ τ' ἀδελφία του, ὅσα θέλουν, νὰ πάρουν ψευδώνυμον. Καὶ συνδρομητῆς ἢ ἀδελφί συνδρομητοῦ μὲ ψευδώνυμον, ἔχει τὸ δικαίωμα α) νὰ λαβαίνει μέρος σ' ὅλους τοὺς Διαγωνισμούς δωρεάν, (ἐνῶ οἱ ἀγορασταὶ, οἱ συνδρομηταὶ καὶ τὰ δέλφια τῶν ποὺ δὲν ἔχουν ψευδώνυμον, πληρώνουν γι' αὐτοὺς χωριστά β) νὰλληλογραφῇ μὲ τὴν «Διάπλασιν» τακτικά, καὶ γ) νὰ γράφῃ στὴ Σελίδα τῆς Συνεργασίας. Ἡ Ἀλληλογραφία κι' ἡ Σελίδα εἶναι δυὸ σπουδαῖα προνόμια ἀποκλειστικὰ ἐκείνων ποὺ ἔχουν ψευδώνυμον. Ἀλλὰ μόνον οἱ συνδρομηταὶ καὶ τὰ δέλφια τῶν συνδρομητῶν ἔχουν δικαίωμα ψευδωνύμου. (Βλέπε Κεφ. Β')

14. — Ἄλλὰ ἓνας συνδρομητῆς μπορεῖ, ἀν θέλῃ, νὰ πάρῃ καὶ δυὸ ἢ καὶ περισσότερα ψευδώνυμα, γιὰ νὰ μεταχειρίζεται πότε τοῦτο καὶ πότε τὸ ἄλλο. Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ κάθε ψευδώνυμον πρέπει νὰ πληρώσῃ χωριστὰ 10 δραχμῆς. Ἀλλὰ ὅσα ψευδώνυμα κι' ἀν ἐχῇ, πάντα ἓνα θεωρεῖται καὶ μόνον ἀπὸ ἓνα ἔργον τοῦ ἢ ἀπὸ μιὰ ἀπάντησίν του μπορεῖ νὰ στέλλῃ σὲ κάθε Διαγωνισμό, μ' ἓν' ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα του, ὅποιο θέλει κάθε φορὰ. (Ἀκολουθεῖ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β' Κανονισμοὶ τῶν ψευδωνύμων. — Τὸ δημοφίσημα.

1. — Τὸ ψευδώνυμον χρειάζεται προπάντων γιὰ νὰ μπορῇ τὸ παιδί νὰ λαβαίνῃ μέρος πρὸ ἐλευθέρως στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ, παρὰ ὅσο θὰ μπορούσε ἀν ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ φαίνεται παντοῦ μὲ τὸνομά του, καὶ προπάντων

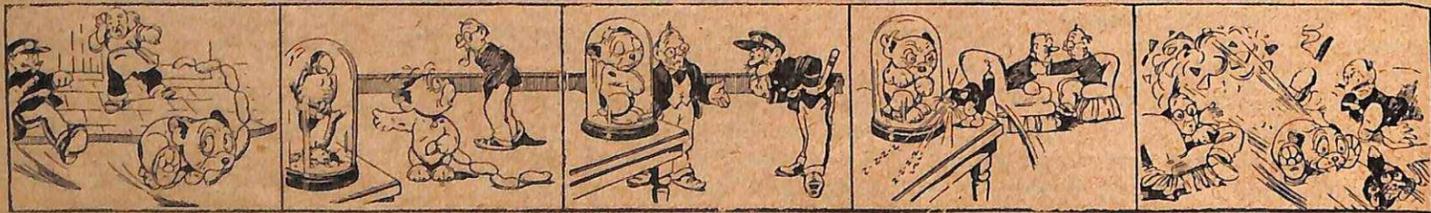
στὴν Ἀλληλογραφία, ὅπου ἡ Διάπλασις συμβουλεύει ὅσα μητέρα τὰ παιδιὰ της, τὰ νοθεύει καὶ κάποτε τὰ μαλῶνει. Γι' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον πρέπει νὰ κρατιέται μυστικόν. (Ἄν εἶναι τρόπος, νὰ μὴν τὸ ἔξῃ παρὰ ἐκείνους ποὺ τὸχει κι' ἡ Διάπλασις.) Ἀλλὰ ἔκτος ἀπ' αὐτὴ τὴ σκοπιμότητα, τὸ ψευδώνυμον εἶναι καὶ μιὰ παιδεία, λογοτεχνικὴ νὰ ποῦμε συνήθεια, —ἀφοῦ καὶ πολλοὶ μεγάλοι αἰώνιοι ψευδώνυμον γιὰ νὰ δημοσιεύουσιν τὰ ἔργα τους, —καὶ πάντα τὸ «σαλόνι» τῆς «Διαπλάσεως» στολιζέται καὶ φαντάζει καλύτερα μὲ τὰ κομψὰ καὶ νόστιμα ψευδωνυμια τῶν παιδιῶν της παρ' ἂν εἶχε τὰληθινὰ τους ὀνόματα. Τὸ ἴδιο κερδίζει κι' ἐκείνους ποὺ παρουσιάζονται καὶ γνωρίζονται μ' ἓνα ὄρατον ψευδώνυμον ποὺ εἶναι πιά τὸνομά του. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διαλέγῃ κανεὶς ὅσο τὸ δυνατὸ ὀρατότερον ψευδώνυμον καὶ νὰ μὴν τὸ ἀλλάξῃ συχνά. Ἄλλως πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπὸν γίνεται καὶ Διαγωνισμὸς ψευδωνύμων (τὸ λεγόμενον Δημοφίσημα, βλέπε πρὶν κατωὶ § 9,) καὶ βραβεύονται κάθε χρόνον τὰ ὀρατότερα ψευδώνυμα.

2. — Τὸ ψευδώνυμον εἶναι πάντα μιὰ λέξη ἢ μιὰ φράση ἀπὸ δύο λέξεις, (καὶ μὲ τὸ ὄρθρον τρεῖς.) Π. γ.: Ἀἴρα, ἡ Φαληρικὴ Ἀἴρα, ἡ Ἀἴρα τοῦ Φαλήρου, ἐπίσης Μῆ με λημονεῖ, Μῆ μου Ἄπτου, Παναχοῦ Παρῶν κτλ. Ἐκτενέστερα ψευδώνυμα δὲν ἐπιτρέπονται. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπονται τὰ ξενικά μὲ λατινικὰ στοιχεῖα, (πάντα γι' ἑλληνικά,) καὶ τὰκατάλληλα γιὰ τὴν Διάπλασιν, τὰνάρμοστα γιὰ παιδιὰ, καθὼς καὶ τὰ ὀνόματα ἐπιφανῶν ζώντων προσώπων.

3. — Ὅποιος θέλει νὰ πάρῃ ψευδώνυμον. — μόνον συνδρομητῆς ἢ ἀδελφί του. — πρέπει νὰ στείλῃ 10 δραχμῆς γιὰ δικαίωμα καὶ πέντ' ἔξῃ ψευδώνυμον μαζί τῆς ἀρεσκείας του. Ἀπ' αὐτὰ ἡ Διάπλασις τοῦ ἐκλέγει ἓνα, τὸ καλύτερον κατὰ τὴν κρίσιν της, καὶ τὸ δημοσιεύει σὲ μιὰ ἰδιαίτη στήλῃ τῆς «Ἀλληλογραφίας» ποὺ ἐπιγράφεται «Ἐγκρίσεις ψευδωνύμων». Στὴ στήλῃ αὐτῇ, κάθε ψευδώνυμον συνοδεύεται ἀπὸ τὰξικά τοῦ παιδιοῦ ποὺ τὸ παίρνει (ἢ κι' ἀπὸ ψευτικὰ ἀρχικά, ἢ ἄλλα διακριτικὰ σημεῖα ποὺ στέλνει, ἀν θέλῃ, γιὰ περισσότερη μυστικότητά), κι' ἀπὸ ἓνα ἄ. ἀν τὸ ψευδώνυμον ἀνήκῃ σ' ἀγόρι, ἢ ἀπὸ ἓνα κ. ἀν ἀνήκῃ σὲ κορίτσι. Ἡ διακρίσις αὐτῇ εἶναι ἀποχρηστικὴ.

4. — Ἄλλὰ ἓνας συνδρομητῆς μπορεῖ, ἀν θέλῃ, νὰ πάρῃ καὶ δυὸ ἢ καὶ περισσότερα ψευδώνυμα, γιὰ νὰ μεταχειρίζεται πότε τοῦτο καὶ πότε τὸ ἄλλο. Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ κάθε ψευδώνυμον πρέπει νὰ πληρώσῃ χωριστὰ 10 δραχμῆς. Ἀλλὰ ὅσα ψευδώνυμα κι' ἀν ἐχῇ, πάντα ἓνα θεωρεῖται καὶ μόνον ἀπὸ ἓνα ἔργον τοῦ ἢ ἀπὸ μιὰ ἀπάντησίν του μπορεῖ νὰ στέλλῃ σὲ κάθε Διαγωνισμό, μ' ἓν' ἀπὸ τὰ ψευδώνυμα του, ὅποιο θέλει κάθε φορὰ. (Ἀκολουθεῖ)

Ο ΑΖΟΡ ΣΤΗ ΓΥΑΛΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑΓΓΑΛΟΥ

Ὁ Ἄζορ ἔχει ἀρπάξει μιὰ ὀμαθιά λουκάνικα καὶ τρέχει στὸ σπίτι του νὰ εὐωχθῇ... Ἀλλὰ τὸν βλέπει ὁ μπακάλης καὶ τὸν κληροῖ καὶ φωνάζει, ἐνῶ συγχρόνως παρουσιάζεται κι' ἓνας ἄγιος χωροφύλακας. Τὸν κληροῖ καὶ φωνάζει μὲ τὴ λεία του στὸ σπίτι. «Κόψε με, ἀφεντικό!» παρακαλεῖ τὸν κύριό του. «Κόψε με μὴ μὲ πιάσουν!» — «Ποῦ, βῆ κλέφτη Ἄζορ;» — «Νά! ἐκεῖ! στὴ γυάλα τοῦ παπαγγαλοῦ!» Ἄν ροθον, θὰ κάμω τὸν βλοσυρῶμένο, τὸν

ψόφιό!» — «Μὰ θὰ τὸ ξανακάνῃς;» — «Ὅχι, ἀφεντικό μου, ποτέ!» — «Ἐλα λοιπόν!» Βγαίνει ὁ παπαγγαλὸς ἀπὸ τὴ γυάλα καὶ στὴ θέσιν του μπαίνει ὁ Ἄζορ. Τὶ ὄρατα ποὺ κάνει τὸν ψόφιό! — Ὁ χωροφύλακας, ποὺ πάει στὸ σπίτι, τὸν παίρνει... γι' ἀληθινὰ καὶ φεύγει ἀρρακτός. Ὑστε

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΕΙΛΙΝΟ

[Αριθ. Έγκρ. 213]

Άργά, άπ' άλάργα, φθάνουνε οί
[καμπάνες
Μιάς εκκλησίας εκεί στά πλάγια
του βουνού,
Του θλιβερού του έσπερινού
[σοροπίστρες πλάτες,
Γύρο στά σπία, στις καλύβες
[και παντού.

Νύχτωσε κανένας ήχος, ούτε
[κρότος,
Ψυχή στο δρόμο, στά χοράφια,
[πουθενά.
Του φεγγαριού μόνο τό φώς
[σχιζει τό σκότος,
Κι' έγω γυρίζω άκόμα μέσ' στην
[έρημιά.

Της φύσης τό μυστήριο συλλογι-
[σμένος
Θωροΰ ψυχρός άέρας δέρνει τά
[σπαρτά
Και περπατώ σιγά-σιγά σά φοβι-
[σμένος:

Αέ θάβηλα νά μείνω έδώ στην
[έσοχή.
Μά νά! φώτα γλυκά που λάμ-
[πουνε μακριά,
Στής πόλης μέ ξαναγυρίζουν τή
[ζωή.
Δοξασμένη Φουστανέλλα

Γ Α Λ Η Ν Η

[Αριθ. Έγκρ. 209]

Ό ήλιος ήταν σά νά στάθηκε
μιά στιγμή στή όάχη του βουνού.
Σάν ένα μάτι στοργικό τόλιξε
μ' ένα βλέμμα φωτεινό τό χωριό,
και τό φώς του ήταν ήμερο κι'
ήταν άσπρο κι' άστραψαν τά σπι-
τια καθαρά. Έρώτισε τόν κορ-
μό της γριάς καρδιάς κι' έμιασε
άσημενος, τά φύλλα της γενίχ-
ανε ξανά, κι' έβλεπες πώς ή γριά
καρδιά ήταν έξαιρετικά όμορ-
φη έκεινη τήν ώρα.

Μιά κόττα, μιά άσπρη κοτ-
τούλα πήγε στή κορτίνα νά πι-
γερά. Τήν κοίταξε. Πήγε ήσυχα-
ήσυχα σάν επηρεασμένη άπ' τή
γαλήνη της ώρας και κάθε φορά
κοιτούσε τόν ουρανό μ' ένα τό-
σο περίεργο ύφος!

Κοίταζε αντίζου στην πλαγιά.
Τά έλατα ήφωσαν τά σκοτεινά
κορμιά τους περήφανα μέσα στό
ήμερο γλυκό φώς που τό τόλιξε.
Κι' ήταν σάν άλεξαν: Εύχαρι-
στούμε για τό χαριέσιμα, είμα-
στε πολύ θλιμμένα μιά ή γαλήνη
σου μάς όμορφώνει.

Και γλιστρούσε μέσα μου ή γύ-
ρω γαλήνη που ήταν σά νά την
ανάσανα μέ τόν άέρα. Μά θέλη-
σα νά τή διώξω, γιατί θυμήθη-
κα όλους τους αγαπημένους που
άποχαρήτησαν για πάντα τό ή-
συχα γλωμά δειλινά. Πώς μπο-
ρούσα νάμαι γιομάτη γαλήνη μα-
κριά τους;

Κι' όμως τό φώς, τό άσπρο
φώς μ' έτίλιγε και μ' επλημμύριζε
ολούνα κι' ήταν άι ψυχές τους
μεσ' στό φώς και είπαν:

«Άφισε τή γαλήνη του δειλι-
νού νάπλωθει στην ψυχή σου.
Είμαστε μέσ' στό φώς, άσημάσι-
με τόν κορμό της γριάς καρδιάς
και της ξανθίνας τά φύλλα.
Έμιας είδε ή κοττούλα στό φω-
τεινό άέρα και κοιτούσε τόσο
περίεργα ψηλά.

«Τά θλιμμένα έλατα δεχθήκαν
τή γαλήνη που τους έστειλε τό
φώς. Άφισε την και συ νά-
πλωθής στην ψυχή σου. Δεν άπο-
χαιρητήσαμε τά δειλινά, είμαστε
μεσ' στό γαλήνη φώς τους για
πάντα».

Σ Τ Η Ν Α Ν Τ Ρ Ο

[Αριθ. Έγκρ. 212]

Τί βράδια άξέχαστα! σελη-
νοφωτιστά άρογογιάλια!
«Ω, άνείπωτες κι' άνεύρετες
μορφές της έσοχής!»
«Ω έσεις, πώς μέ μαγένηπτε
στά βάθη της ψυχής,
Εύδοιαστά τραντάρυλλα
και γιούλια σ' άνθογιάλια!

Μπαξέδες ολόανθιστοι
όπου σοροπούν αγάλια
Τά μύρα τά μεθυστικά
λεμονανθοί στή γής,
Δενδράκια καταπράσινα
που ή δρόσος της αύγής
Με τά κλωνιά σας έκανε
διαμάντινη βεντάλια!

Μά όλα αυτά σάς αγαπώ
και πιο πολύ σάς νιώθω,
Γιατ' είσαστε ή γωνίτσα μου
ή πιο αγαπημένο.
Στ' άφρολουμένο πέλαγο
σάν όνειρο προβαίνει

Μιά καταπράσινη μεριά
που την κοιτώ μέ πόθο.
«Ω είσαι σύ, Άντρο γλυκειά,
μέ τά περίεσσα κάλλι,
Με τά ψηλά σου τά βουνά,
τό μαγικό άκρογιάλι!

Φιλόσοφη

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

Α Ν Α Μ Ε Ν Ω ! . . .

[Αριθ. Έγκρ. 210]

Ήταν μιά φορά ένας χωριά-
της που αγαπούσε νά μιλά λιγά-
κι «διορθωμένα». Κάποτε κατά-
βηκε στή χώρα νά φωνίση δια-
φορα πράγματα που του χρειαζό-
ταν. Έπειδή όμως δεν ήξερε κα-
λά τους δρόμους, παρακάλεσε έ-
να συγγενή του νά τον συνοδεύσει.
«Αφού άγόρασε ό,τι ήθελε, πή-
γε στό μέρος που στεκόταν τό
λεωφορείο για νά φύγει. Έκεινη
τήν ώρα θυμήθηκε ότι χρειαζόν-
ταν κι' ένα κειρί. Έπειδή όμως
δεν πρόφτανε νά πάη νά πάη,
παρακάλεσε τόν συγγενή του νά
του άγοράσει αυτός και νά του
στείλν ένα. Έκεινος έδέχθηκε και
άποχαρήτιστηκαν. Άλλά μόλις
έξείνησε τό αυτοκίνητο, φωνάζει
ό χωρικός από μέσα:

— Άναμένο νά μου τό στείλν!
Και ό άλλος, έκπληκτος, ά-
παντά:

— Μά πώς νά στό στείλω ά-
ναμένο; θά σβήση στό δρόμο!
Κεφαλλονιτάκι

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στό μάθημα της Άριθμητικής.
Ο Διδάσκαλος: — Έχω ένα
σαίτι μέ τέσσερα πατόματα και
κάθε πάτωμα έχει τριαντάδυο
σκαλοπάτια. Μπορείς νά μου πής,
Θανατούλη: πόσα σκαλοπάτια
πρέπει νά νάβω για νά φθάσω στό
τέταρτο πάτωμα;
Θανατούλης: — Όλα, κύρ δά-
σκαλε!

Δισκοβόλος του Μύρωνος

Ό Γιαννάκης κλαίει γιατί του
πήραν ένα τιποτένιο παιχνιδάκι.
Ένας κύριος τόν μαλώνει:
— Δέ νιώπεσαι; Έγώ στή θέ-
ση σου, για τό τόσο πράγμα, δεν
θά έκλαιγα έτσι. . .

Κι' ό Γιαννάκης:
— Άλλά πώς θά κλαίγατε,
κύριε;

Άστρον της Έλπίδος

— Τοτό, βγάλε τό επανωφόρι
σου. Θά σκάσης από τή ζέστη,
παίδι μου.
— Καλά, μαμιά. Άμα σκάσω,
τό βγάξω. Λευκός Άστήρ

231ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ό νέος 231ος Διαγωνισμός Λύ-
σεων, άρχίζει από σήμερα και
θά περιλάβη τās λύσεις τών
Πνευματικών Άσκήσεων που θά
δημοσιευούν εις τά φυλλάδια
της Α' Τριμηνιας, ήτοι Δεκεμ-
βρίου, Ιανουαρίου και Φεβρουα-
ρίου.

Οί όροι του Διαγωνισμού τών
Λύσεων εκτίθενται εις τό Ε' Κε-
φάλαιον του Όδηγου του Συν-
δρομητού που θά δημοσιευθής
εις τά έπόμενα φύλλα 3ον, 4ον
και 5ον. Έκει θά τους ίδουν έν
έκαστοι οί νέοι συνδρομηταί. Ά-
πό τώρα όμως άς ξέρουν, ότι αί
λύσεις δεν γράφονται σέ χαρτί
όποιοδήποτε, αλλά σέ ιδιαίτερο
που όνομάζεται Χάρτης τών Λύ-
σεων ή Δυσόχαρτο, και πωλεί-
ται στό Γραφείο μου σέ φακέ-
λους. Κάθε φακέλος έχει 13 φύλ-
λα, δηλαδή όσα άρκούν δια τās
λύσεις μιάς τομηνιας, και τιμή
του 2,50 (και ταχυδρομικά
του Έσωτερικού λεπτά 10 και
του Έξωτερικού λεπτά 60).

Όστε τό πρώτο που έχει νά κά-
μω όποιος θέλει νά λάβη μέρος
σ' αυτό τόν διαγωνισμό, είναι νά
προμηθευθής ένα τουλάχιστο φα-
κέλο Δυσόχαρτου.
Σέ κάθε φύλλο Δυσόχαρτου
πρέπει νά γράφη τās λύσεις τών
Άσκήσεων ενός μόνου φυλλαδι-
ου (όσες βρή), και νά μου τās
στείλν εντός της προθεσμίας που
γράφεται κάθε φορά επάνω από
τās Άσκήσεις. Π. χ. αί λύσεις
τών Άσκήσεων του σημερινού
φύλλου είναι δεκταί μέχρι της
4 Φεβρουαρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Άπό της Δεκεμβρίου ή Διά-
πλασις εισήλθε εις τό 49ον έ-
τος της. Η συνδρομή του Έ-
σωτερικού έγινε 80 δραχ. ή έ-
τησία, 45 ή εξαμήνη, 25 ή τρι-
μήνη. Το πρώτο φυλλάδιο κάθε
μηνός θά είναι δωδεκασέλιδο.

Ό λαμπρός Τόμος του 1926
είναι έτοιμος ν' εδράσεται εις
τό Γραφείο μου. Είναι τό ό-
ραιότερο δώρο της Προτοχρο-
νιάς.

Όσοι θέλουν νά διατηρήσουν
τό ψευδώνυμον που είχαν ως
τόρα, πρέπει νά τό ανανεώσουν
διά τό 1927 μέχρι τέλους Δε-
κεμβρίου. Μετά την προθεσμίαν
αυτήν τό θεωρώ έλεύθερον και
τό δίδω στόν πρώτον ζητούντα.

Όσοι θέλουν νά συμπεριλη-
φθούν εις τόν Διαγωνισμό τών
Εύσημων του 1926 πρέπει νά
μου στείλουν μέχρι τέλους Ια-
νουαρίου τήν Σημείωσιν που δ-
ρίζει ό Όδηγός. Είναι δεκταί
και γενικά Στατιστικά τών
Εύσημων του 1926.

Όσοι τυχόν δεν θέλουν πλε-
ον νά είναι συνδρομηταί, όφεί-
λουν νά επιστρέψουν τό πρώ-
τον τουτέ φυλλάδιον, γράφοντες
εις τήν ταινίαν των τήν
λέξιν « ά π α ρ ά δ ε κ τ ο ν »
διά νά τους διαγράψω.

Με την ευκαιρίαν της ανανε-
ώσεως της συνδρομής, όσοι δεν
έστειλαν άκόμη διά τόν Μηνείον
τού Πολέμου, άς στείλουν κάτι
τί και αυτοί, διά νά συμπλη-
ρωθής τό μικρόν ποσόν που
χρειαζεται άκόμη.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 38 δδδς Εύρεπίδου
τήν 29 Νοεμβρίου 1926.

ΟΡΙΣΤΕ λοιπόν, χαρήτε τό πρώ-
το φυλλάδιο του νέου μου Τόμου
— μέ γεια! — και τό πρώτο Δωδε-
κασέλιδο του 1927. Τι έβλεπε και
δεν τ' έχει! . . . Τέτοια θά είναι και
τάλλα ένδεκα που θά έγουν. Μό-
νο που θυδ-τρία θάχουν και «Κυ-
ριακή». Άλλά φαντασθήτε τι ά-
πόλαυση θάχετε όταν όλα, και τά
52 φύλλα του χρόνου, θάγαν σάν
αυτό, — πράγμα που είναι στό χέ-
ρι σας νά τό επιτύχετε μέ τό Ξε-
σπάθωμα. Έμπρός λοιπόν, άνα-
στασθησθε! Σας εύχομαι καλή
έπιτυχία!

Πέρου σας σύστησα τīs ζωγρα-
φίες του «Τζάν». Είναι έργα με-
γάλου ζωγράφου αθηναία καλλι-
τεχνήματα. Άλλά της παλαιάς
σχολής. Φέτος θά σας συστήσω
τīs ζωγραφίες του «Θαυμαστόν
Ταξίδιον». Κι' αυτές είναι και μω-
μένες από έσοχο Γερμανό ζωγρά-
φο, αλλά βλέπετε τί διαφορά; Εί-
ναι έλκωδιόλου μοντέρνες. Μοιά-
ζουν, — κι' αυτό θά τό ιδής καλύ-
τερα στις κατοπινές, — σάν νά τί
έκανε παιδί. Άλλά πόση τέχνη
έχουν! Και τί πιστά, μέ τί έκ-

φραση παρασιάζουν τά πρόσωπα
και τά πράγματα οί κατά τό φρι-
γόμενο άτεχνες, άπλές γραμμές
τους! — Έχουμε όμως και μετς
τόν καλλιτέχνη μας, τόν δικό
μας, τόν «Έλληνα»: είναι ό κ.
Άγτ. Βώττης, ό παλιός μου φίλος
και συνεργάτης ό ζωγράφος του
«Κυριακές». Αυτός κάνει τīs ζωγραφίες
του «Άρχιλήσταρχου Μπέμπα»,
αυτός θά ζωγραφίξη πάλι και τīs
«Κυριακές». Τι έξυπνα, τι κομ-
ψά, τί χαριτωμένα τά σκίτσα του!
Μά και μέ πόση άγάπη τά κάνει
για τήν «Διάπλασι», όπου όταν
πρωτάρχισε νά συνεργάσεται ως ζω-
γράφος, ήταν παιδάκι μέ γυναικί-
κό έθος. Από ένα ώρατότατο γράμμα της
Κόρης του Βυζαντίου: «Όσο
προχωρεί ό «Τζάν», τόσο φαίνε-
ται ή όμορφιά κι' ή τέχνη αυτού
του υπέροχου έργου. Γιατί δεν εί-
ναι μόνο του Ντωντέ αλλά και
του Ξενοπούλου. Είναι σάν ένα
ποτήρι όπου ό ένας έθαλε τόν ά-
χρό τών ξακουστών κρασιών της
Γαλλίας κι' ό άλλος λίγο άπ' τό
γένταρ του Όλμπου. Έτσι έγι-
νε τό πιό γλυκό, τό πιό ώραλο
ποτό που υπάρχει για μένα. . .»

Η Κλεσιτέρα Μυριακοπού-
λου, τόν Οικοτροφείο Δ. Σ. Γ.,
πληροφ.ει τά Διαπλάσιν που
θα ήθελε νά διαβάσουν εκίνετες
τις «Αυτοβιογραφίες προσφύγων
κριστιών», ότι τό βιβλίο βρισκε-
ται και πωλείται στό Οικοτρο-
φείο (Νάξου, 56, Πατήσια), κα-
θώς και στό γραφείο του Συνδέ-
σμου, (Προφυλατών, 5, Άκρόπο-
λις). Εύχαριστώ πολύ τήν καλή
μου άγκυλώστρια για τήν πληρο-
φορία.

Άστρον της Έλπίδος, στά
«Μαγικά Γράμματα», καθώς και
ό άλλες αυτές τīs Άσκήσεις που
έχουν πολλούς αριθμούς (5-9,
11-16), όταν δεν βρισκει κανείς
λέξι ή δυό άπ' τīs ζητούμενες λέ-
ξεις, δεν χάνει έλη τήν Άσκηση,
άλλά μόνο όσες λέξεις δεν βρή-
σε. Π. χ. αν βρή σωστά και τīs
5 λέξεις ενός Μαγικού Γράμματος,
έχει πέντε λύσεις: αν βρή μόνο
4, έχει τέσσερις λύσεις, και
ακόμα έξι. Όσο για τīs λέξεις του
αυτού είδους, (π. χ. μήν, αυτο-
κράτορ, νήσος, όπου μπορεί νά
ταιριάξω Ιούλιος και Ιούλιος,
Ιουστινιανός και Ιουλιανός, Σύ-
ρος και Πάρος,) βέβαια, σέ μιά
άλλη, δεν χάνεται έλη ή Άκρο-
στιχίδα, αν βάλεις μιά αντί
στοιχία. Άλλά καθώς είπα πολλές
φορές, καλό είναι νά σημειώνη
ό λύτης παραπλεύρως κι' όσες άλ-
λές λέξεις βρισκη νά ταιριάξουν.

Η Άύρα του Εύξεινον θέλει
νά τής πώ τί σκοπό έχουν στην
«Έλλάδα τά Σχολεία τών Δυτικών
(τών Φρέγγων), αν είναι ωφέλι-
μα, αν κάνουν προπαγάνδα. και
κι' είναι καθαυτό οί Μασσώνιοι που
άκοιει. Νά πράγματα που δεν μπο-
ρώ βέβαια νά τά ξέρω σάν τό. . .
«Άλφαριθμήτι, γιατί ούτε Μασσώνια
είμαι, ούτε μέ Φρέγγες έχω καμ-
ιά σχέση. Νομίζω όμως ότι τά
Σχολεία αυτά τών Δυτικών έγιναν
για τούς Δυτικούς, που και στην
«Έλλάδα είναι άρκετοί, — στην 'Ε-
πάνησο, στά νησιά του Αιγαίου

κτλ. — κι' ότι έπωφελούνται και
«Ορθόδοξοι» να φοιτούν σ' αυτά,
γιατί είναι καλά σχολεία και για
νά μαθαίνουν προπάντων καλύτερα
τά γαλλικά, («Άλλωστε σ' έλ' αυ-
τά κι' ή Έλληνική είναι όποχε-
ωτική.») Τώρα, αν εκεί-μέσα γίνε-
ται και προπαγάνδα, δηλαδή προ-
σηλυτισμός ή άπόπειρα προσηλυ-
τισμού, άκούω νά τό λένε, άλ-
λά δεν τό ξέρω. Ένα μόνο ξέ-
ρω: ότι όπου υπάρχουν έπίσης κα-
λά Έλληνικά Σχολεία, — και μου
φαίνεται ότι υπάρχουν παντού, —
οί ορθόδοξοι, Έλληνες πρέπει νά
τά προτιμούν, ίσως μάλιστα κι' οί
Δυτικοί όταν είναι πολίται Έλλη-
νες. Έπίσης για τούς Μασσώνους
άκούω ότι είναι ένα Σωματίο μέ
σκοπούς κυρίως φιλανθρωπικούς
κι' αλληλοβοηθητικούς. Άλλά τι-
ποτα περισσότερο.

Σ' εύχαριστώ για τήν προτίμη-
ση, Λεσβιακή Άστήρ, και χαίρω
για τή γνωριμία. Μπορεί νά μήν
έμαθες, καθώς λέε, πολλά γράμ-
ματα παρατηρώ όμως ότι γράφεις
πολύ καλά κι' άκόμα ότι έχεις
τόν πόθο νά μάθης περισσότερο.
Βέβαια που τό περιεδικό μου θά σέ
βοηθήσει. Και στην τέχνη σου ά-
κόμα γιατί θά σου άνατύξη και
τό γούστο.

Κι' έγω, Έλληνική Δόξα, βρι-
σχω ότι ή Άλληλογραφία μου εί-
ναι δυσανάλογη προς τό μέγεθος
του φύλλου, — τουλάχιστο του ό-
κτασέλιδου. Άλλά πώς νά τήν πε-
ριορίσω, αφού αξέγνη καθέμερα ό
αριθμός τών παιδιών που θέ-
λουν νάχουν ψευδώνυμο και νά μου
γράφουν; Μπορώ νά μή τό άπαν-
τώ. . . όσο μπορώ; Έπειτα οί ά-
πορίες που τους λύνω, είναι συνή-
θως άπορίες γενικές. Όλοι ωφε-
λούντα διαβάσαντες τīs άπαντή-
σεις μου. Όποσδήποτε θά προσπα-
θώ πάντα νά τīs κάνω συντομώτε-
ρες, ως νά περάσει κι' αυτός ό χρό-
νος. Γιατί του χρόνου, που έλπίζω
πιά νά είναι δωδεκασέλιδα όλα
τά φύλλα, θά μπορώ εξαίρετα νά
φιερώνω και μιά δλάξερα σελίδα
στην Άλληλογραφία. Σ' εύχαρι-
στό για τό τόσο ζωηρό ενδιαφέρο.

Ινδιάνα, σ' εύχαριστώ πολύ και
για τά τρία ξεσπάθωματα. Όχι, ό
Τ. δεν είναι πιά συνδρομητής Εύ-
σημων γρήγορα. Ναί, βλέπω στις έ-
φημερίδες τί τραβούν στην πατρί-
δα σου άπό τους 'Ιταλούς. Άλλά
τί νά κάμω; «Μέγάλη Δύναμις»
βλέπεις. Πρέπει νά βρεθής μιά με-
γαλύτερη, για νά μέσ άπαλλάξη ά-
πό τήν άνηκουστη αυτή τυραννία.
Θά βρεθής όμως. Γιατί υπάρχει και
θεός!

Όρραίας Έπιστολάς μου έστει-
λαν αυτήν τήν έβδομάδα κι' οί έ-
ξής: Δέλια, Νάρμισσος, Παι-
νίσινα της Σελήνης, Γλυκό
Παρελθόν, Αμαζόν, Άράπα,
Πολυδύκης Καλόης, Αθώμας,
Φατεινός, Κυνηγέτης Άρτεμις,
Άφροίμενο Κόμμα, Μινόλα και
Εύστ. Παϊνός. — Έξέστλεσα τīs
παραγγελίες των και τούς εύχαρι-
στό για τά καλά των λόγια. Σέ
μερικά, όσο έχω τόπο, θάπαντήσω
στό έρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

(ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΣΤΗΘΕΙ ΕΧΩΣ ΑΝΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΝ ΠΟΣΟΝ ΤΩΝ 22 - 23 ΧΙΛ.).

92ον Δελτίον Εισφορών	
«Γλυκό Παρελθόν» Δρ.	3.—
«Άράπα» »	2.—
«Άριστ. Ν. Άγρωνάτος» »	5.—
«Έλένη Ροδίν» »	5.—
Μαρία Β Τάτου »	20.—
«Κυνηγέτης Άρτεμις» »	4.—
«Έλευθ. Ν. Ρουσσάκης» »	2.50
Στέλλα Π. Φρολογά »	3.—
Δουλόη Π. Άφεντάκη »	22.—
«Εύα» »	7.—

Προηγούμεναι εισφοραί
κατά τό 91ον Δελτίον
(18ε φύλ. 62ον) Δρ. 21.746.70
Ένδλφ μέχρι 30/11/26 » 21.820.20
(Χρειαζόμην άκόμη
δραχμιά 1.150 πένου).

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

[Δεν δέχομαι άκόμα κομμά-
τια για τήν Α' αυτή Τριμηνια.
Έξακολουθώ νά κρίνω και νά
δημοσιεύω άπ' αυτά που έχω
λάβει για τήν Α' του 1926.]

Απορρίπτονται: «Τό πουλά-
κι» του Συναπό, ό «Γουιστός» και
«Στήν Όλγα» του Παιδιού της
Όλυμπίας. Άτεχνοί στίχοι. —
«Η μηρή Προσφυγοπούλα» της
Μεδούσης. Τό θέμα έχει πιά έ-
ξαντληθεί. — «Όνειρο» του Ραϋ-
μόνδου Μπρονέρ. Κι' αυτό άτεχ-
νό ως διήγημα και πολύ μεγάλο.
Έγκρινονται: 212. «Στήν
Άντρο» της Φιλίσσοφης. — 213.
«Δειλινό» της Δοξασμένης Φου-
στανέλλας. — 214. «Χαμένη Έλ-
πίδα» του Ναρκίσσου. — «Ό
Μπαζίκας γραφολόγος» του Γιού-
της Νυντός. Θά εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Όδέν ψευδώνυμον έγκρίνεται ή άνα-
νοείται, αν δεν ανυπόδεικτο από τό δι-
καίωμα όρ. ΙΟ. — Τά έγκρινόμενα ή
άνανεούμενα ισχύουν μέχρι της 30 Νοεμ-
βρίου 1927. Όσα ανυπόδεικτα από Α.
άνήκουν εις άγόρια και όσα από Κ, εις κα-
ρίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Άσμα του
Λυκαυγούς, ά. Κόκκινος Σκε-
λετός, ά. (Β2). Άθώμα Περιστε-
ρά, ά. (Ζήτω ή Διάπλ.). Μικρός
Ποδοσφαιριστής, ά. (Ζήτω ή Διά-
πλ.). Ταρζάν, ά. (Σύλ. τ. Πα-
λάτου). Κόρη του Ταρζάν, κ.
(Σύλ. τ. Παλ.). Σκλάβη ή Πεν-
τάμορφη, κ. (Ζήτω ή Διάπλ.). Ά-
νακατασούρας, ά. (βροστε με
ντέε). Αμαδούρας, κ. (ΕΧ). Έ-
λευθερωτής τών Υποδούλων, ά.
(ΑΧ). Νέμεσις, κ. (ΒΜ). Ζαμα-
νόπαις, ά. (. . .). Γυμνασιόπαις,
ά. (!). Σουδανός, ά. (ΣΚ). Δω-
ρά Άνθη, κ. (ΑΚ). Έλλάδας Άγα-
λιά, ά. (ΕΑ). Ντουγγιάς, ά.
(ΣΧ). Λεσβιακός Άστήρ, ά.
(ΕΜΚ). Τοσαντόρ, ά. (ΟΡ). Αύ-
ρα του Έλλησπόντου, ά. (ΙΦ).
Φλογέρος της Πόλης, ά. (ΙΦ).
Λουίζα, κ. (ΚΗ). Κυματίτσοσα
Κυαγόλευκος, κ. (ε. . .). Κυνη-
γέτης Άρτεμις, κ. (. . .). Μιχαήλ
Υγεινός, κ. (. . .). Ταπει-
νό Κυκλάμινο, κ. (έγγώ). Περα-
στικός, ά. (ΕΣ). Άγγελος Δύ-
φνης, ά. (ΕΒ). Άνεσπερη Εύτυ-
χία, κ. (ΝΒ). Ρεζεντά, κ. (ΝΤ).
Ιπποτίσσα τών Ρόδων, κ. (. . .).

Ίππολύτη, κ. (ΑΣ). Φορναρίνα,
κ. (Αούαα). Άσπρο Παλιά-
τσος, ά. (1). Μελαχροινός Πα-
λιάτσος, κ. (2). Γκρί Παλιάτσος,
κ. (3). Πράσινος Παλιάτσος, κ.
(4). Τρομερός Παλιάτσος, ά. (5).
Ζωηρός Παλιάτσος, ά. (6). Μαύ-
ρος Παλιάτσος, ά. (7). Μικρός
Παλιάτσος, κ. (8). Έξυπνη Μαί-
μου, κ. (ΑΤ). Μάγος τ' Ούρα-
νού, ά. (ΑΤ). Σίβυλλα, κ. (. . .).

Άνανεώσεις Ψευδώνυμων:
Μεγάλη Έλλάς, κ. Ροδαυγή, κ.
Κισσός, ά. Καστανούλα, κ. Η-
λεκτρικό, ά. Χαρά, κ. Κινώρας,
ά. Άφροίμενο Κόμμα, κ. Νεφε-
λώδης Ψυχή, κ. Σκλαβομένη Ίυ-
βρος, ά. Ινδιάνα, κ. Όνειροπό-
λος, ά. Ζουλέικα, κ. Άτρόμητη
Φοβηταίρα, κ. Σέρλο Χόλις, ά.
Μόνα Αίσα, κ. Νοικοκυρούλα, κ.
Σφιγξ, κ. Νάτ Πιγκερον, ά.
Ποιητίσινα της Σελήνης, κ.
Βάρα του Κανάρη, κ. Λέλια, κ.
Αμαζόν, κ. Άλκηστις, κ. Μά-
γισσα, κ. Στέλλα Βιοδάντη, κ.
Αιλάντα, κ. Σαρδανάπαλος, ά.
Πόθος τών Γραμματιών, κ. Εύα, κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τούς
φίλους της: «Άγγελο» (τί καλά
είθε έπροτιμούσα όμως νά ήταν
«επίγειοι» αυτοί οί άγγελοι» και
νά τούς σέλλω έγώ τό φύλλο μέ
τό ταχυδρομείο. . .) Άτρομητη
Φοβηταίρα (είσαι δικαιολογη-
μένη βέβαια, σ' αυτή τήν ηλικία
πρέπει νά κοιτάς κανείς για νά
γίνη άνθρώπος» εύχαριστώ για
όλα) Έλληνικόν Ίδεώδες (ή
Συλλογή σου έλιφθηθ' θά πώ στη
Μίρα πώς ή Στατιστική σου έ-
κείνη της Σελίδος δεν ήταν της
Α' τριμηνιας, όπως κατά λάθος ά-
νέφερα, αλλά της Α' εξαμήνιας»
ή άλλη ιστορία έσέ παρακαλώ νά
μείνη ως έδώ) Όσιν (έχι, καρ-
μιά δεν είναι και νά μου τīs γρά-
ψεις) τά τετράδια τών Μικρών
Μυστικών πωλούνται 60 λεπτά τό
ένα) Βάρκαν του Κανάρη (πε-
ραστικά βλέπεις για νά μήν ά-
κούσες τή μαμιά; άκουε τώρα του-
λάχιστο τό γιατρό: ιώδιο και ά-
νάπανση άς είναι. ελπίζω τώρα
νά σου πέρσασ) Τραυματιών του
1913 (Παιδικά Πνεύματα είναι
δεκτά πάντα) τά γράφεις σ' ένα
χαρτί, όσα έχεις, μέ πόντορα σου
και μέ τό ψευδώνυμό σου, και μου
τά στέλνεις) Λουίζαν (χαίρω κι'
εύχαριστώ πολύ) Αικατερίνην
Άράθωνος, (εύχαριστώ για τό
ξεσπάθωμα και για τά καλά λόγια
ναί, φέτος που μήνες στό Γυμ-
νάσιο, προσπάθησε νά μέ διαδώ-
σης) Όκτανόν (εύχαριστώ, χαίρω
και περιμένω ναί, νά διαδώξες
πολύ, και μάλιστα τώρα στην άρ-
χή, για νά σχηματίσουν καλή έ-
δέα οί νέοι σου καθηγηταί) Βρα-
ζιλαν (έχι, νά μου γράφεις όσο συ-
γχά θέλεις) έ, βέβαια, δεν θά μπο-
ρήσ και κάθε μέρα, αφού είσαι
στην Α' Γυμνασίου κι' έχεις τόσα
μαθήματα) Δοσορό Άεράκι (θά
τό ανανεώσω για τό 1927) τās
λύσεις: θά τās γράφω σ

